

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

IX legislatura
Quart període

Sèrie C - Número 241
27 de febrer de 2012

Comissió del Síndic de Greuges

Presidència de la I. Sra. Dolors López Aguilar

Sessió núm. 5

SUMARI

Procediment

per a elegir un membre de l'Equip de Treball del Síndic de Greuges per a la Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants (tram. 284-00010/09) p. 4

Informe

del Síndic de Greuges relatiu a les activitats de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura corresponent al 2011 (tram. 360-00005/09) p. 8

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: Mallot Traductors Associats · Imprès al Parlament
ISSN: 0213-7976 (general), 0213-7992 (sèrie C) · DL: B-3.468-1982 · www.parlament.cat

SESSIÓ NÚM. 5

La sessió s'obre a les quatre de la tarda i set minuts. Presideix Dolors López Aguilar, acompanyada del secretari, Antoni Strubell i Trueta. Assisteix la Mesa el lletrat Francesc Pau i Vall.

Hi són presents els diputats Elisabeth Abad i Giral, Ramon Espadaler i Parcerisas, Ferran Falcó i Isern, Dolors Gordi i Julià, M. Assumpció Laïlla i Jou, Josep Maria Llop i Rigol, Annabel Marcos i Vilar, Joan Morell i Comas i Josep Sicart i Enguix, pel G. P. de Convergència i Unió; Marina Geli i Fàbrega, pel G. P. Socialista; M. Dolors Montserrat i Culleré, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Salvador Milà i Solsona, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, i Pere Aragonès i Garcia i Violant Mascaró i López, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Assisteix a aquesta sessió el síndic de greuges, Rafael Ribó i Massó, acompanyat de l'adjunt general, Jordi Sànchez i Picanyol, i de l'adjunta per a la defensa dels drets dels infants, Maria Jesús Larios Paterna.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Procediment per a elegir un membre de l'Equip de Treball del Síndic de Greuges per a la Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants (tram. 284-00010/09). Síndic de Greuges. Ratificació de la designació de Jaume Saura Estapà com a membre de l'Equip de Treball del Síndic de Greuges per a la Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants.

2. Informe del Síndic de Greuges relatiu a les activitats de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura corresponent al 2011 (tram. 360-00005/09). Síndic de Greuges, de la institució del Síndic de Greuges. Presentació de l'informe (informe: BOPC 229, 3).

La presidenta

Comencem aquesta Comissió del Síndic de Greuges, que consta de dos punts.

El primer és el procediment per a elegir un membre de l'Equip de Treball del Síndic de Greuges per a la Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, que el síndic passarà a explicar-nos. I jo, en tot cas, li vull donar la benvinguda, tant a ell com al Jordi Sànchez, com a totes les persones que acompanyen el síndic. I, sense més, jo li agrairia que ens expliqués aquest primer punt, i que puguem saber de què es tracta exactament.

El síndic de greuges (Rafael Ribó i Massó)

Moltes gràcies, presidenta. Intentaré ser el més concís i breu possible, a partir del fet que aquest informe, informe anual que vostès coneixen, va ser lliurat a la presidenta del Parlament el 27 de desembre de 2011. És voluntat del síndic que cada any vostès disposin de l'informe anual preceptiu com a síndic...

La presidenta

Síndic, disculpi. Potser és que..., primer era un punt que és el procediment per a elegir un membre de l'equip...

El síndic de greuges

Ah, perdó!

La presidenta

El primer punt... Sí, el primer punt és el procediment per a elegir un membre de l'Equip de Treball del Síndic de Greuges per a la Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans. I és la ratificació de la designació de Jaume Saura Estapà, que és el que jo li demanava que ens expliqués, en tot cas.

El síndic de greuges

D'acord. Si m'ho permet, presidenta..., aleshores, quant a ratificacions, n'hi han dues més.

La presidenta

Jo és el que tinc a l'ordre del dia.

El síndic de greuges

De dos membres dels col·legis professionals.

La presidenta

Jo és el que tinc a l'ordre del dia.

El síndic de greuges

Nosaltres pensàvem incloure totes aquestes qüestions dins de l'informe, però, si volen diferenciar-ho, aleshores els demanaria que també consideressin que hi han dues ratificacions més a fer, perquè hi ha hagut canvis al Consell d'Illustres Col·legis d'Advocats de Catalunya...

(*Veus de fons.*)

Vostès manen, senyora presidenta.

La presidenta

Sí, sí... A veure, jo tinc dos punts de l'ordre del dia. El segon és el que crec que vostè començava a explicar sobre les activitats de la... Jo m'haig de cenyir a l'ordre del dia, en tot cas. I el primer punt, que suposo que haurà estat parlat amb el síndic adjunt, és aquest: la ratificació d'aquesta persona. Si hi ha altres ratificacions...

El síndic de greuges

Presidenta, com vostè ens mani. Nosaltres no disposàvem de l'ordre del dia, disposàvem només d'una convocatòria de la presidenta del Parlament amb aquest punt, però si hi han dos punts, cap...

La presidenta

Hi ha dos punts.

El síndic de greuges

Per on vostès vulguin, no hi ha cap mena de problema, al contrari.

La presidenta

Hi ha dos punts.

El síndic de greuges

Hi ha una gran voluntat d'entrar a fons en les qüestions.

(Veus de fons.)

La presidenta

Un momentet, se suspèn la sessió, que, en tot cas, parlem amb el lletrat.

La sessió se suspèn a les quatre de la tarda i deu minuts i es reprèn a les quatre i dotze minuts.

La presidenta

Continuem amb la sessió, i continuem, per tant, amb l'ordre del dia que estava establert.

Procediment-

per a elegir un membre de l'Equip de Treball del Síndic de Greuges per a la Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants (tram. 284-00010/09)

I, per tant, el primer punt, que és la ratificació del nomenament de la designació de Jaume Saura, que, en tot cas, el síndic ja ens explicarà. Quan vulgui, síndic.

El síndic de greuges

Presidenta, amb tota la voluntat del món, amb la màxima transparència, recordin vostès que l'article 76 de la Llei 24/2009, del Síndic de Greuges, parla de l'Equip de Treball de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura i d'Altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants. I, en l'apartat 4, diu que la designació dels membres de l'equip de treball del Síndic de Greuges per a això requereix la ratificació de la Comissió del Síndic de Greuges. Suposo que estem en aquest punt de l'ordre del dia.

La presidenta

Sí, efectivament.

El síndic de greuges

Vostès saben que el primer equip de treball estava format per dos membres proposats pel consell assessor –el senyor Mena i la senyora Labarta–, i tres membres proposats pel síndic –només pel síndic–, el síndic mateix, o, en el seu cas, els adjunts, quan ho delegués,

i el senyor Ignasi García Clavel i la senyora Mar Torrecillas.

He d'informar aquesta comissió oficialment del que ja ha sabut extraoficialment, que el senyor Ignasi García Clavel des del final de 2011 ja no forma part de la institució del Síndic de Greuges. Vull aprofitar l'ocasió per fer un clar homenatge i lloança a la tasca del senyor Ignasi García Clavel.

L'any 2004 jo em vaig posar en contacte amb ell, al cap de poques setmanes d'haver estat elegit per aquest Parlament síndic de greuges. I li vaig proposar que vingués a col·laborar a la institució del síndic per a les tasques de seguretat i de presons. Ignasi García Clavel deu ser la persona a Catalunya que coneix millor la realitat dels centres penitenciaris i que ha donat sempre una empremta avançada, constitucional, a fons i estatutària, en el sentit del que ha de ser la reinserció i la rehabilitació en els centres penitenciaris. Vaig tenir l'honor que ell em va acceptar la proposta, i hem treballat molts anys junts –junts– i he pogut ratificar aquella idea que em va dur a apropar-m'hi per demanar-li que col·laborés amb el Síndic de Greuges. L'Ignasi va col·laborar en el naixement de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura, a partir del que vostès varen legislar, i va treballar amb l'equip fins al moment que havíem acordat que deixaria la institució –finals de 2011.

Jo em vaig plantejar la seva substitució perquè formava part d'aquells noms que té la facultat, d'acord amb la llei, el mateix síndic de nomenar, i vaig decidir proposar a Jaume Saura ocupar aquest lloc. S'esqueia que Jaume Saura era la persona nomenada pel mateix consell assessor com a coordinador de les tasques del consell assessor. Per tant, tenia ja un aval del consell assessor, que –els ho recordo– és un organisme plural, institucional, social i de col·legis professionals i d'altres sectors, com vostès varen decidir, seguint fil per randa el que preveu el protocol de Nacions Unides. És un professor de dret internacional, és un eminent expert en temes de drets humans, i és el president de l'Institut de Drets Humans de Catalunya. I, per tant, els proposo, d'acord amb la llei, la seva ratificació per a aquest càrrec.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Moltes gràcies, síndic. En tot cas, jo crec que ara els diferents grups, si volen fer un posicionament sobre aquest tema... Començaríem pel Grup del Partit dels Socialistes de Catalunya, la senyora Marina Geli. Diputada, quan vulgui.

Marina Geli i Fàbrega

Moltes gràcies, presidenta. Benvinguts, el síndic i tot el seu equip. Abans també donar les gràcies –que està aquí entre nosaltres– al senyor Ignasi García Clavel per la seva feina. És un conegut de la casa i, a més, durant un temps jo personalment vaig ser la portaveu de serveis penitenciaris, i coneixem, per tant, la seva trajectòria, tant anterior com la seva trajectòria al sín-

dic. I, sense més, la meritocràcia ha de ser el que ha de regir l'elecció. I, per tant, el currículum del senyor Jaume Saura l'avalua perfectament, síndic, i ja des del nostre grup parlamentari li fem confiança. I, per tant, ratifiquem el seu nomenament.

La presidenta

Moltes gràcies, il·lustre diputada. Ara té la paraula la diputada del Grup Parlamentari Popular, Dolors Montserrat.

M. Dolors Montserrat i Culleré

Gràcies, presidenta. Honorable síndic, benvingut, i tot el seu equip, avui aquí. I, pel que fa referència al primer punt de l'ordre del dia, permeti'm, honorable síndic, que agraeixi també, com a Grup Parlamentari Popular i com a diputada que sóc, al senyor Ignasi García Clavel, doncs, tota la tasca desenvolupada al llarg de la seva activitat professional. Com a diputada són molts anys..., que conec personalment i reconec el seu prestigi, que ha desenvolupat en diferents tasques. En puc donar fe, que sempre ha estat a la disposició dels diputats d'aquesta casa, quan hem cercat, doncs, evidentment, quelcom de queixes o qüestions que poguessin ser importants per al desenvolupament de la nostra activitat com a diputats del Parlament de Catalunya.

Per tant, agrair-li la seva trajectòria, agrair-li el seu treball desenvolupat. I és evident, honorable síndic, que, com molt bé vostè deia, ha estat molt ben acompanyat amb el senyor Ignasi García Clavel.

Dit això, honorable síndic, el Grup Parlamentari Popular teníem pensada la votació amb una abstenció. L'he escoltat detingudament –les seves poques paraules. Però he canviat i hem canviat el pensament: hi votarem a favor. I per què dic això, honorable síndic? Jo em pensava..., nosaltres ens pensàvem que ens hauria comentat en algun moment –vostè sap que té una bona sintonia amb la presidenta de la comissió i amb mi mateixa pels anys de trajectòria que portem en el Parlament–, si més no –encara que vostè té tota la facultat, és evident, només faltaria, de nomenar-la–, la persona, doncs, que avui ens proposa, o que ja va proposar i que avui hem de ratificar, el senyor Jaume Saura. Però és evident que nosaltres, en tant que grup parlamentari i diputada que sóc, no teníem coneixement pràcticament ni del seu currículum, com bé vostè, doncs, amb la màxima brevetat, ens ha fet explícit. Però, una vegada escoltades les seves paraules, rebi, doncs, del Grup Parlamentari Popular la nostra ratificació en el càrrec del senyor Saura.

Moltes gràcies.

La presidenta

Sí. Moltes gràcies, diputada. Jo voldria fer un aclariment, abans de passar-li la paraula al representant del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya, i és el següent: en aquest cas, el síndic no tenia de manera anticipada l'ordre del dia, amb la qual cosa, segurament, hi ha hagut una petita confusió en aquest sentit,

no? Els grups d'alguna forma reclamem que el síndic no ens hagués explicat amb antelació aquest punt de l'ordre del dia.

Però, clar, segurament si el síndic no sabia que aquest punt..., que, de fet, ells havien passat això –havien passat això–; per tant, és lògic que constés en l'ordre del dia. Altres nomenaments que ara ens reclamaven no estan a l'ordre del dia perquè ells no han fet arribar encara aquests nomenaments, no? Però que en tot cas, valgui dir-ho, no?, que si el síndic tampoc no havia donat aquesta explicació és perquè el síndic no en tenia constància..., malgrat que ell havia passat aquest nomenament i, per tant, el que és lògic és que estigués inclòs en aquest ordre del dia.

El fet que ell no tingués la constància explícita fa entendre que tampoc els grups no hauríem tingut l'oportunitat de tindre aquestes explicacions, que, per altra banda, ja ens ha fet, no?, ara, a bastament.

I, sense més, passo la paraula al representant del Grup Parlamentari d'Iniciativa.

Salvador Milà i Solsona

Gràcies, senyora presidenta. En nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, també donar la benvinguda al síndic i al seu equip. Després tindrem ocasió d'estendre'ns-hi. En aquest primer punt de l'ordre del dia pràcticament no calia intervenir. Jo crec que val la pena intervenir-hi com a grup, i ho volem fer també per fer un reconeixement al senyor Ignasi García Clavel.

Crec que és important que consti que almenys jo crec que quasi totes les forces polítiques –si no totes les forces polítiques– en aquest país li hem d'estar agraïdes per la tasca que va fer en el moment... No va ser l'únic, és cert, però en la fase d'implementació de les competències en matèria de justícia, en una situació terrible de manca de recursos i de manca de polítiques, que esperem que no es torni a repetir en aquest país –i després ja tindrem ocasió de parlar-ne, quan parlem de l'informe del síndic–, doncs, ell va fer una tasca esplèndida de dotar d'un sentit aquests serveis penitenciaris, en els aspectes de rehabilitació, de reinserció, molt constitucionals. I fent-ho també amb un esperit d'obertura i d'entesa amb tots els sectors, dintre de les dificultats que va passar i dintre també, evidentment, de la duresa d'aquesta tasca. I això jo crec que també s'ha de reconèixer.

Hi han tasques de govern que són especialment dures i que afecten també la vida personal, la vida familiar. I s'han de reconèixer les persones que per esperit de servei, com ell sempre ha acreditat, doncs, ho han aplicat així. I després, naturalment, estem parlant de la seva tasca a la sindicatura de greuges, que també ha estat exemplar.

Per la resta, doncs, estem d'acord amb la ratificació. Nosaltres ens donem per informats de la proposta i votarem a favor de la ratificació.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. Ara té la paraula la representant del Grup d'Esquerra Republicana, la diputada Violant Mascaró.

Violant Mascaró i López

Sí, gràcies, presidenta. El Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana no farà altra cosa que votar afirmativament la ratificació del Jaume Saura. I, com és una tònica en la sessió d'avui, i aprofitant que tenim aquí el senyor Ignasi García Clavel, no només reconèixer-li la tasca que en matèria de seguretat i de presons ha fet dintre de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura, sinó també, i tal com estava dient el diputat, reconèixer-li, com a testimoni d'haver treballat dotze anys personalment en un centre penitenciari, l'impuls, l'aposta i la confiança que va donar no només a les noves tasques que feien falta en unes presons que eren la nova competència de la Generalitat, l'any 89, sinó també l'impuls i la confiança que va donar al personal de tractament, per millorar la rehabilitació, que en aquests moments s'està donant i s'ha estat donant des d'aleshores en els centres penitenciaris. En aquest sentit, més enllà, doncs, de participar d'aquest naixement, reconèixer-li aquesta aposta pel tractament de rehabilitació, i recordar-li, com segurament ja ha vist que a fora té una representació d'aquest personal... Esperem que aquesta feina que es va fer als anys noranta i que s'ha mantingut en el temps, doncs, no quedi perjudicada per les circumstàncies actuals.

Gràcies, i evidentment votarem a favor de la ratificació.

La presidenta

Gràcies, diputada. Ara té la paraula el portaveu, en aquest cas, de Convergència i Unió, Ferran Falcó.

Ferran Falcó i Isern

Sí, bona tarda. Benvinguts, el síndic i tot el seu equip. Bé. Nosaltres, a risc, doncs, de no quedar bé pel que fa al consens que genera aquesta proposta, volem explicar per què ens abstindrem en aquesta proposta. Jo aquest matí he estat parlant amb el Jordi Sánchez, i hem mantingut una conversa jo crec que prou aclaridora i agradable i correcta sobre els nostres punts de vista i els punts de vista de la mateixa sindicatura, no? Però nosaltres ens veiem amb la necessitat –no pas amb l'obligació– d'abstenir-nos en aquest nomenament. I no pas perquè pensem que el Jaume Saura sigui un bon o un mal candidat, no pas per això, sinó per les formes i les maneres amb què ens sembla, a nosaltres, que caldria fer aquest tipus de propostes.

Ho diem primer per la persona a qui es relleva, i d'on ve la persona a qui es relleva, que és l'Ignasi García Clavel –evidentment, ens afegim a tots els elogis que s'han fet aquí. Però també ho diem perquè genera una certa incomoditat, doncs, reconeixent que és el síndic a qui li toca fer aquesta proposta i, per tant, aquí no hi ha res a dir... Si la proposta, diguem-ne..., se'n

dóna compte, doncs, aquí pau i després glòria, però si la proposta després ha de ser ratificada per aquesta comissió, home, al nostre grup ens hauria agradat –i a mi em sembla que això fins a un cert punt és lògic– que, abans de fer el nomenament, la sindicatura s'hagués posat en contacte amb nosaltres per dir: «Ei, he pensat en aquesta persona.» Perquè una vegada a mi el Jordi Sánchez m'ha explicat qui és aquesta persona, doncs, evidentment, res a dir. Suposo que qui millor que un professor de dret internacional i que el director de l'Institut de Drets Humans de Catalunya per substituir l'Ignasi García Clavel. Clar, però quan les coses no s'expliquen o no s'expliquen prou, a nosaltres ens vénen... I em sembla que si feu un exercici d'empatia i d'assertivitat, que seria bo que el féssiu, doncs, us poseu a la nostra pell, també pensareu que potser a nosaltres també ens hauria agradat que això se'ns hagués comentat.

Perquè, d'altra banda... Deia la portaveu socialista, i ho deia encertadament: «La meritocràcia és molt important.» Sí, però la meritocràcia d'aprovar un nom sense poder-lo comparar amb cap altre nom no és meritocràcia, és una altra cosa. Per tant, aquí tampoc no hem vist ningú més. Se'ns ha posat a taula un filet, i el millor filet, no, no... Segurament, si haguessin posat diversos plats, hi hauria hagut un entrecot, unes salsetxes del país i no sé què. Se'ns ha posat el filet. Ens sembla fantàstic, però no se'ns ha permès ni opinar ni conèixer si hi havia altres plats per poder comparar, no? Per tant, nosaltres ens hem d'abstenir. No per la persona –no per la persona– ni pel seu currículum, sinó perquè ens sembla que fóra bo que la sindicatura com a institució millorés; i quan dos no s'entenen prou, és culpa de tots dos.

I, per tant, també li he dit avui a en Jordi Sánchez que nosaltres també ens comprometem a millorar això, eh? Però que la sindicatura millorés o pogués millorar, doncs, el nivell de comunicació prèvia que pogués tenir, en aquest cas, amb el nostre grup parlamentari. Perquè nosaltres parlem per nosaltres; no sé si amb els altres aquesta comunicació és satisfactòria o no, però amb el nostre considerem que en aquest cas i en altres casos les coses poden millorar. I ho diu finalment, doncs, síndic, un regidor, a més a més de diputat, que quan ha de dir que la sindicatura fa bé les coses ho diu amb tota la claredat del món. Va fer una visita a Badalona fa ben poc, i qui va sortir a desqualificar les crítiques que van haver-hi en aquesta visita vaig ser jo mateix.

Per tant, des d'aquesta posició, que és una posició, em sembla, molt raonable i molt racional, nosaltres el que els diem avui és que ens abstenim i que ens agradaria que aquest tipus de coses que al final han de ser necessàriament ratificades per aquesta comissió les poguéssim conèixer amb una mica més d'antelació.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Abans de sotmetre aquest punt de l'ordre del dia a votació...

(*Antoni Strubell i Trueta demana per parlar.*) Ah, d'acord, que vols..., d'acord – d'acord. Té la paraula el representant de Solidaritat.

Antoni Strubell i Trueta

Bé. No anava a intervenir, però, atès el fet que s'ha trencat el consens a la sala, penso que també és bo que tots els grups ens definim.

Jo voldria també donar l'agraïment del meu grup a la feina feta pel senyor García Clavel. I penso que és important que en aquest país es reconegui la independència d'aquelles institucions que han de ser abans de res independents, i penso que han de tenir la seva autonomia per fer els seus nomenaments. I penso que tot aquest fregit previ que hi ha del poder, en què realment les decisions es prenen prèviament, doncs, és un costum que en d'altres països del nostre entorn democràtic..., penso que són uns costums que estan superats.

Per tant, jo penso que és bo de redoblar el consens de tots els altres grups i donar el nostre suport a la manera com ha obrat directament la sindicatura, el Síndic de Greuges, en aquest nomenament.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. Ara té la paraula..., ha demanat la paraula el síndic de greuges. Quan vulgui, síndic.

El síndic de greuges

En primer lloc, jo vull demanar excuses per ignorar l'ordre del dia d'aquesta sessió. I, per tant, qualsevol dificultat que hagi posat als grups parlamentaris en el seu posicionament sobre aquest tema no és en aquest cas res més que imputable a la meva ignorància sobre aquest ordre del dia, i, per tant, ho assumeixo plenament. Però voldria fer una petició solemne al Grup de Convergència i Unió perquè canviï la seva posició sobre aquesta ratificació.

Jo vaig tenir l'honor de ser a propat per l'aleshores president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol i Soler..., per si podia considerar que el Parlament m'elegís com a síndic de greuges de Catalunya. Els puc dir que mai se m'havia acudit una hipòtesi com aquesta. Menys encara que me la proposés aquell amb qui vaig tenir les trifulgues parlamentàries més nobles, però més dures, de debat en aquest hemicicle.

Va ser després, per raons de calendari electoral, el següent president de la Generalitat, el senyor Pasqual Maragall, qui em va ratificar la proposta. I va ser després que amb una àmplia majoria se'm va elegir; i la segona vegada, a proposta de la unanimitat d'aquesta comissió. I això els puc dir que ho porto molt endins. Primer, perquè em sembla un exercici molt noble, institucional, per sobre del partidisme; i, segon, perquè per mi és un encàrrec que vaig acceptar amb una sola condició: que l'exerciria amb radical independència de qualsevol mandat de partits. Afegint-hi: «Tant de

bo cada vegada siguin més forts els partits polítics de casa nostra, sense els quals no hi hauria democràcia.»

Però els partits són una part del polític –i perdonin que em surti la vessant professoral–; com diu la seva definició: una part del polític. I és la suma de tots, en contrast, en debat, que pot fer sortir l'element més fort per governar un país. Però entenien que quan ho acceptava jo me n'havia d'oblidar, dels partits polítics, m'havia d'oblidar de les parts, i havia de fer sempre en funció del tot. I és en aquest sentit que crec que es va entendre com ho podia acceptar.

I és en aquest sentit que vaig aproximar l'Ignasi García Clavel. No hi ha ningú al Síndic de Greuges que tingui un passat tan marcat per partidisme com l'actual síndic. Jo he estat vint-i-un anys parlamentari, a Madrid o a Catalunya, d'una formació política, i a més la presidia. Molt més marcat que l'Ignasi García Clavel, pel seu honorabilíssim passat a dins de Convergència i Unió. Però no em va fer dubtar ni un instant per apropar-m'hi, per convidar-lo –i ho he dit abans, i ho amplio una altra vegada–, per treballar conjuntament, amb uns grans resultats, on coincidim –perdona, Ignasi, que m'atreveixi a dir-ho– en un percentatge elevadíssim de les qüestions que hem pogut governar com a síndic.

Amb el mateix èmfasi poso davant de vostès el suport a la ratificació del professor Jaume Saura. No solament avalat pel consell assessor quan el va elegir coordinador –consell assessor que vostès van elegir quan van decidir la seva composició i es va fer una obertura de candidatures als diversos membres que en formarien part; van ser vostès que ho van elegir–, sinó, a més, avalat per un treball institucional, acadèmic i social de primeríssim rengle en el camp dels drets humans.

Evidentment, al consell assessor hi han altres candidates o candidats que estan amb més que mèrits per formar part de l'equip de prevenció de la tortura, i que espero que, amb el que ens hem proposat d'anar-lo renovant cada ics anys, puguin veure vostès com fem aquesta rotació. Però avui aquest és el candidat.

La llei, que vostès varen fer, em dóna la facultat de designar dos candidats. Com me la dóna per als adjunts. I vostès recordaran que no els vaig consultar sobre els adjunts. Per una raó molt senzilla: Catalunya no entra en la «lotització», que en diuen els italians, en la distribució de quotes en els càrrecs institucionals. I això és un gran bé, que hem de preservar. I és en aquest mateix sentit –i demano excuses si algú s'ha sentit menystingut– que a mi em va semblar que era absolutament coherent fer aquesta proposta. I és des d'aquesta perspectiva que jo, amb la màxima humilitat, demano a Convergència i Unió que rectifiqui la seva posició, i si és possible que concedíssim un suport unànime d'aquesta comissió a aquesta ratificació.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Gràcies, síndic. El representant de Convergència i Unió demana la paraula.

Ferran Falcó i Isern

Sí. Síndic, nosaltres, evidentment, entenem les explicacions que ens dóna. Donem per descomptat que la llei us dóna, li dóna la facultat de designar aquesta persona, però ens reiterem en l'argument o en la raó per la qual nosaltres avui ens hem d'abstenir. No pas per la persona, sinó perquè ens sembla que allò que hàgim de ratificar –no allò que sigui un donar comptes, sinó allò que hàgim de ratificar– fóra bo, doncs, poder-ho conèixer amb una mica d'antelació. Sense cap voluntat nostra d'interferir en el que són les capacitats legals que té el síndic per obrar, ni molt menys. Però a nosaltres també, diguem-ne, la llei ens permet en aquest cas poder-nos abstenir i no haver de dir que sí sempre a tot el que vingui de part del síndic.

Per tant, des de l'altra banda, la llei ens dóna oportunitats a tots. I en aquest cas a nosaltres ens dóna l'oportunitat d'abstenir-nos. Perquè em sembla que hem fet una explicació suficient abans sobre que no hi ha res personal amb la persona que es proposa, ni tan sols amb el seu currículum, i sobre, també, la consideració que hem fet –i que ho faig de la manera més sincera que puc– de reconèixer que segurament hem de millorar, entre el nostre grup parlamentari i la sindicatura, alguns aspectes de comunicació, que aquesta abstenció ha de servir per començar a resoldre, i que jo particularment, com a portaveu del Grup de Convergència i Unió en aquesta comissió, em comprometo, i m'he compromès avui amb el senyor Sánchez, doncs, a resoldre. Perquè no tenim cap ganes –i ho deixaré aquí– que companys, diguem-ne, de la nostra formació política que estan en el Govern puguin continuar fent afirmacions que no tenen per què ser certes si entre tots fem l'esforç de comunicació que cal i que jo crec que convé i que jo crec que la institució es mereix.

Per tant, reiterem la nostra abstenció, perquè és un compromís que agafem nosaltres per fer-nos sentir millor i per millorar la comunicació, i perquè aquestes coses que avui se'ns presenten per ratificar, doncs, abans les hàgim pogut conèixer amb una mica més de detall..., que no pas la premsa amb què l'hem conegut avui.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat.

Ara procedim a la votació d'aquest punt.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Queda aprovat amb 6 vots a favor i 8 abstencions.

(Veus de fons.)

Marina Geli i Fàbrega

Em dóna la paraula, si us plau? Perquè atesos els comentaris que s'han fet...

La presidenta

Sí, digui.

Marina Geli i Fàbrega

...volia fer justificació. I, per tant, que quedi en l'acta per què nosaltres hem votat a favor.

La presidenta

Senyora diputada Geli, hem votat ja –hem votat. Jo crec que això abans de...

Marina Geli i Fàbrega

Ho faré després, en tot cas, però les...

La presidenta

Hem votat. Jo crec que després de...

Marina Geli i Fàbrega

Jo crec que justificar el vot sempre es pot fer, però ho faré en el segon punt; no hi ha cap problema, senyora presidenta.

La presidenta

Hem votat.

Informe

del Síndic de Greuges
relatiu a les activitats de l'Autoritat
Catalana per a la Prevenció de la Tortura
corresponent al 2011 (tram. 360-00005/09)

En tot cas, passem al segon punt de l'ordre del dia, que és l'Informe del Síndic de Greuges –ara sí– relatiu a les activitats de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura corresponent a l'any 2011. En tot cas –ho hem parlat amb el síndic–, ell disposarà –aproximadament, eh?– d'una mitja hora, i els grups tindran uns deu minuts com a màxim per poder fer les seues explicacions.

El síndic de greuges

Gràcies, presidenta. Tal com els deia abans, quan tenia una percepció errònia sobre l'ordre del dia, anava a ser breu i molt precís en la presentació d'aquest informe, que va ser dipositat al Parlament el 27 de desembre de 2011. La voluntat del síndic és que vostès disposin, com diu la llei, cap a mitjans de febrer, de l'informe anual –que ja el tenen, i que el dia 12 de març començarem la seva discussió–; que vostès disposin cap a l'entorn de l'estiu de l'Informe sobre l'acompliment de la convenció dels drets de l'infant, que vàrem lliurar a l'octubre del 2011 i que està pendent de ser discutit en una comissió, i que disposin de l'Informe de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura cap a

finals d'any, abans de cap d'any. I així tenim un cert distanciament d'aquests informes.

Està pendent, com vostès saben, la signatura d'un conveni de col·laboració amb el Defensor del Pueblo sobre aquest tema. I està pendent que l'Estat espanyol comuniqui oficialment al subcomitè de Nacions Unides l'existència d'un mecanisme a Catalunya que és l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura. Permetin-me que els digui que servidor, com a president de l'Institut Internacional de l'Ombudsman a Europa, sovint em reuneixo amb el subcomitè de Nacions Unides a Ginebra, amb tota tranquil·litat, transparència i fluïdesa –i efectivitat. I és un absurd que no m'hi pugui reunir com a Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura.

Celebro que fa molt pocs dies la Mesa del Parlament ha acordat una pròrroga en el compliment de la Resolució 273/IX, sobre el desplegament de la Llei del Síndic de Greuges, quan es diu que el Govern de Catalunya ha de desplegar la llei i acordar amb el Govern de l'Estat que comuniqui oficialment al subcomitè de Nacions Unides l'existència de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura, i que ha de promoure la signatura d'un conveni de col·laboració amb l'Estat per poder inspeccionar els espais de titularitat estatal a Catalunya i coordinar-se amb el Defensor del Pueblo. Ens sembla positiu, malgrat que sigui amb aquest petit retard, que aviat coneguem el compliment per part del Govern de Catalunya sobre el mandat que vostès varen aprovar.

També els he de dir que, en el que respecta a Nacions Unides, són moltes les vegades que aquesta institució subratlla la possibilitat i la necessitat d'existència de mecanismes descentralitzats, com és el que regula la llei catalana a Catalunya. Perdonin si en algun moment se m'escapa algun terme imprecís, perquè traduiré directament de l'anglès. Quan es diu que «la possibilitat de tenir diversos mecanismes va ser primàriament contemplada pels estats que tenen descentralització de poders, i va permetre que unitats geogràficament definides descentralitzessin aquestes institucions». Els estats descentralitzats tenen una facultat expressa de l'Opcat –que és el protocol de Nacions Unides– per establir mecanismes descentralitzats que serveixen com a mecanismes nacionals per complir amb el mateix protocol. Està constantment farcida de referències com a tal, la literatura de Nacions Unides, en favor de *mecanismes* –en plural. El Regne Unit en té divuit, Argentina en té quatre. I podria anar-los citant exemples d'estats, com l'Estat espanyol, que al tenir descentralitzada l'estructura de poder tenen descentralitzada l'estructura dels mecanismes.

Sàpiguen que nosaltres, malgrat encara no haver estat comunicat a Ginebra, lliurem una versió anglesa d'aquest informe al subcomitè de Nacions Unides. Els servirà també per enriquir els fons de dades que tinguin sobre el nostre país. I, òbviament, lliurarem ja a partir del que avui discutim, a totes les autoritats de cadascun dels centres que hem visitat, les recomanacions particulars que faríem sobre aquells centres, amb la voluntat d'anar seguint, després, com han millorat..., les recomanacions que fem en cadascun d'aquests centres.

Sobre el consell assessor, els he de dir que jo elogio de nou el legislador català, de com el va preveure la llei. Vostès varen ser, en aquest sentit, un model que no va ser seguit a nivell d'Estat espanyol. Vostès varen crear, amb tota coherència amb el tractat de Nacions Unides, un consell en què hi ha participació dels ens socials, de les universitats, dels experts, dels col·legis professionals; o sigui, anant fil per randa amb el que preveu Nacions Unides.

Avui els proposo que tinguin en compte –i per això, presidenta, pensava que era aquí on jo hauria de començar a parlar-los de noms, com diem en l'informe– que Lúcia Condal ha estat substituïda com a presidenta del Consell de l'Advocacia Catalana per Antoni Molas Casas. Per tant, els proposo que escullin i nomenin l'Antoni Molas Casas en substitució de Lúcia Condal. I que Mariona Creus està substituïda com a degana del Consell de Col·legis d'Infermeres i Infermers de Catalunya per Montserrat Teixidor i Freixa. I també els proposo el mateix, ja que van ser vostès que van decidir anar a buscar aquestes altes representacions d'ambdues estructures col·legials.

El consell s'ha reunit en tot aquest any quatre vegades –una vegada el trimestre. En la primera reunió, al març del 2011, vàrem discutir els esborranys de protocols per a les visites a realitzar com a equip. En la segona reunió vàrem discutir una ponència sobre l'abast dels llocs que podríem visitar. Vàrem tenir una polèmica molt positiva sobre si, per exemple, els geriàtrics podien formar part o no d'aquest univers de llocs on hi ha gent amb privació de llibertat. I després de contemplar el dret comparat de les democràcies més madures vàrem veure que era necessari que els incloguéssim. I hem rebut aplaudiments de les mateixes institucions que estan al capdavant d'aquestes institucions en el sentit de poder, en els casos que es donin, prevenir maltractaments.

En una tercera sessió vàrem analitzar les garanties dels procediments sancionadors en l'àmbit penitenciari, i vàrem també analitzar el balanç del seminari que havia organitzat l'Institut Internacional de l'Ombudsman, secció europea, a Varsòvia, sobre l'Opcat. I, en la seva darrera sessió, vàrem discutir i aprovar l'informe anual que avui també contempla aquesta comissió.

Hem estudiat, també, propostes de garanties del procediment disciplinari sancionador a l'àmbit penitenciari referit al que són les gravacions videogràfiques. I un tema flagrantment incomplet a casa nostra, que és l'assistència lletrada als detinguts des del primer moment que són detinguts, qüestió que és radicalment inconstitucional que no es compleixi. No m'està de més de dir-ho, que no es compleix arreu de l'Estat, però m'està bé dir-ho com a autoritat catalana, que ens interessa molt subratllar-ho, per al que són les fronteres de Catalunya.

L'equip de treball –que vostès acaben de ratificar aquest canvi que s'ha produït– ha realitzat les visites que vostès coneixen per l'informe i que no els detallaré, perquè dono per llegit aquest informe. Però abans voldria subratllar un aspecte molt important, que potser no s'ha entès a Catalunya. L'equip de treball, per

recomanació de Nacions Unides, ha de realitzar bàsicament visites sense previ avís. Diu el reporter especial de Nacions Unides sobre el protocol: «Les visites sense anunciar tenen com a finalitat ampliar de la forma més gran possible el coneixement de tot allò que no pugui ser distorsionat per preparacions manipuladores de la realitat.» Molts organismes governamentals han donat suport a aquesta recomanació de Nacions Unides. Diu Nacions Unides que els estats estan d'acord –incloïent l'Estat espanyol– amb visites sense anunciar a tots els llocs de detenció, per donar independència als mecanismes de prevenció de la tortura i els maltractaments.

Diu, per exemple, el Joint Committee..., el Comitè Conjunt de Drets Humans de United Kingdom, del Regne Unit, del Parlament: «El poder de les visites sense anunciar és vital per a la salvaguarda dels detinguts.» Un informe especial sobre Albània és tremend, és fortíssim, en contra de les prevencions que volia posar el Govern d'allà per evitar les visites sense anunci. Es diu que la llibertat d'investigació en els llocs de detenció implica visites sense anunciar i sense cap impediment ni notícia prèvia. El Govern de Txèquia dóna a l'*ombudsman* la facultat de visitar tots els llocs de detenció, incloent-hi tots els àmbits d'autoritats, sense anunci previ. I podria continuar-los amb una llarguíssima literatura en aquesta direcció. És que és elemental, si volem complir rigorosament amb aquesta funció.

I és així com ho hem fet. I ho hem fet aleatòriament. Molt sovint, l'equip, seguint el llistat de llocs que el consell assessor ha discutit i va enriquint en les seves sessions, hem decidit on anàvem. Tant sense previ avís que ni el mateix equip tenia, abans de constituir-se com a tal el dia que anava a fer la visita, *parti pris*, decidit on anàvem a fer la visita. Seguint, òbviament, els protocols que hem aprovat, enriquint-los a partir de l'experiència, però realitzant aquestes visites d'una forma directa.

Hem visitat 4 centres penitenciaris, 2 unitats d'hospitalització, 1 centre educatiu de justícia juvenil, 1 centre de protecció de menors, 1 centre de discapacitats psíquics per a infants i adults i diverses comissaries de policia, sigui de Mossos, sigui de Guàrdia Urbana. I no hem pogut visitar el Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca.

Senyores diputades i senyors diputats, el síndic de greuges pot anar a cop de transport públic al Centre d'Internament d'Estrangers. Hi pot anar amb el màxim estalvi de diner públic, fins i tot en èpoques de retallades i de crisi pressupostària. I hi pot anar amb el màxim coneixement de causa, perquè és una realitat nostra, el tenim aquí a la cantonada. I no ho pot fer. No ho pot fer perquè no està habilitat per fer-ho. Ho havíem fet; ho havíem fet amb altres delegats del Govern abans del mandat del senyor Rangel. Havíem visitat la Verneda. A partir d'un cert mandat, i d'una manera absolutament, al nostre entendre, capritxosa, se'ns va aplicar estrictament la legalitat, i se'ns va impedir el que era, més enllà de la legalitat, una funció molt positiva, que era vetllar per als drets de tothom que estigués a Catalunya.

Vàrem continuar rebent queixes sobre el Centre d'Internament d'Estrangers. No m'estenc en una qüestió que ja està dient el mateix ministre de l'Interior de l'actual Govern, que s'han de canviar radicalment, perquè avui són autèntiques presons, sense ni judici, ni principi de contradicció, ni condemna, amb privació de drets –amb extrems que no hi ha ni a les presons– en persones que haurien de gaudir de tots aquests drets. Sí que m'estenc en totes aquelles queixes que rebem i no podem contrastar: queixes sobre una mort durant el 2011, queixes sobre vagues de fam, queixes sobre possibles maltractaments... Que no puc contrastar, no els puc dir si són certes o no. I això ho vaig dir al presentar l'informe en aquest Parlament, sense saber que al cap d'una setmana moriria un immigrant en el Centre d'Internament d'Estrangers de Zona Franca.

Crec que és un tema que connecta amb aquesta moció que està pendent de compliment, que seria bo que aviat poguéssim resoldre –el Parlament, el Govern de Catalunya, el Govern espanyol, la seva delegació a Catalunya– i poguéssim facultar aquesta autoritat que vostès han creat per realitzar aquesta tasca amb tota tranquil·litat.

Quines conclusions traiem de tota aquesta tasca realitzada el 2011? I també els ho dic sintèticament: hem fet moltes conclusions i vint-i-dues recomanacions. Insistim en la instal·lació de videocàmeres de vigilància arreu –arreu–, a tot aquell indret on hi hagi opacitat. Ja ens ho demanen els mateixos funcionaris! No hi ha millor prova per a l'honorabilitat de qualsevol persona que està treballant en centres de privació de llibertat que, quan algú vol argumentar que hi ha hagut maltractaments, fer una videogravació, que només pugui ser contemplada o pel jutge o pel síndic de greuges, com diuen les lleis, òbviament. Que no siguin exhibides en mitjans de comunicació públics, que això va ser aberrant. Que siguin objecte d'aquesta gelosa guarda i custòdia per part de les autoritats. Però no hi ha millor instrument, i ens queda molt camí a recórrer. Com a síndic ho vàrem aconseguir a totes les comissaries de Mossos d'Esquadra; com a síndic ho vàrem demanar a totes les presons de Catalunya. I encara trobem molts llocs en què no existeix o no s'utilitzen, o estan tapades. I com a autoritat demanem aquesta universalització, tant als centres com a les unitats mòbils de trasllat, on també es podrien donar maltractaments.

Demanem que hi hagi una clara identificació numèrica de tots els professionals que tenen custòdia de la gent privada de llibertat. Que es compleixin les normes que ja estan establertes sobre això; que es compleixin o bé amb la identificació o bé amb l'impediment que algú es pugui col·locar una altra peça d'abric que, amb l'excusa del fred, tapi la identificació. Parlem d'identificació numèrica, i parlem de quelcom que és de transparència democràtica.

Demanem que es creï un cos de funcionaris amb formació específica en l'àmbit de justícia juvenil, i que tingui responsabilitats sobre els menors. És un tema supercurós. Vostès estan legislant de forma avançada sobre això. Fem-hi també mesures de polítiques públiques per aplicar aquesta legislació. Busquem gent que estigui formada per atendre el menor que està en pro-

cés de reinserció i de rehabilitació. No estem defensant cap posició contra tot allò que serveixi per evitar que hi hagi delictes també en el camp del menor, sinó en favor que hi hagi de debò una autèntica funció de rehabilitació i de reeducació.

Demanam que es comuniqui de manera immediata la detenció als col·legis d'advocats, de manera que es garanteixi l'assistència lletrada al detingut des del primer moment en què es produeixi la detenció i durant tot el temps en què transcorre l'exercici de privació de llibertat.

I demanam que per l'espai de detenció de menors de la Ciutat de la Justícia, de l'Hospitalet de Llobregat –edificis nous–, se superi el que ja anotàvem a Roger de Flor abans, que és la possible confusió als mateixos espais..., gent d'edats joves amb dues condicions tan diverses com pot ser el que és la protecció i el que és la qüestió penal. I demanam en aquest sentit que l'estada en aquest centre sigui la mínima imprescindible, només per dur a terme la identificació i la formalització de totes les actuacions policials.

Els reitero que nosaltres aquestes recomanacions, pel que fa al seu desmantellament per tots els centres que hem visitat, les farem arribar als corresponents centres i autoritats administratives, i que tant l'equip com el consell continuen treballant a tota màquina, amb la seva freqüència, com la que tenen en aquests informes.

Moltes gràcies, presidenta.

La presidenta

Moltíssimes gràcies, síndic. Ara donarem la paraula als diferents grups, com hem dit, si els sembla, per un temps màxim de deu minuts. I començaríem per la portaveu del Grup dels Socialistes de Catalunya, l'honorable senyora Marina Geli.

Marina Geli i Fàbrega

Moltes gràcies, presidenta. Honorable síndic, amb relació al debat que s'ha iniciat abans, nosaltres ratifiquem que el nostre grup parlamentari per descomptat que creiem en la independència i fem confiança al síndic. I em sembla que s'ha portat una confusió entre allò que nosaltres hem de nomenar i avaluar, i hem de ratificar. I crec que estem en període de ratificació. I, per tant, doncs, les dues persones que s'han de ratificar –per raó de càrrec, entenc, no?, senyor síndic– són el president del Consell de l'Advocacia Catalana, perquè ha canviat, i la degana del Consell de Col·legis d'Infermeres i Infermers de Catalunya, que ens acompanya, la senyora Montserrat Teixidor. Per tant, des del nostre grup, per descomptat, els ratifiquem, eh? També si fos per raó de mèrits ho faríem igual. Ho dic perquè crec que aquest és un element que no el podem posar en dubte.

Dit això, i amb relació al seu informe, és evident... I ens sentim orgullosos de formar part de Catalunya, que té una legislació de les més avançades del món, que crea un mecanisme i atorga a la sindicatura de greuges qüestions delicades, que a vegades estan en la frontissa

de control de l'acció del Govern –dels governs, eh?–, d'inspecció, o fins i tot a vegades se solapa amb temes judicials. I aquí rau el debat d'algunes qüestions que els volíem comentar i algunes consideracions. Però hi torno a insistir: tenim la sort de formar part dels països del món amb legislació més avançada, que s'atorga criteris d'autocontrol més enllà d'aquestes frontisses a vegades complexes.

Amb relació al tema d'avançar cap a un conveni amb el Defensor del Poble... I aclarir, senyor síndic, allò que la llei de la sindicatura de greuges de Catalunya diu: que vostè pot inspeccionar, pot avaluar, pot «sindicar» –no sé el nom, el verb, hauria de ser, perquè potser ens hem d'inventar el verb, perquè, si no, es confon; el llenguatge és molt important, eh?: «sindicar»– tot allò que passi a casa nostra, amb independència de les competències. I li vull fer una pregunta: en competències europees també vostè pot intervenir? En algun organisme de competències internacionals, no diplomàtic, també pot intervenir? I, per tant, hem d'accelerar l'acord amb el Defensor del Poble, perquè crec que no hi ha mala intenció, en tot cas, amb les institucions de l'Estat, sinó aquest solapament que a vegades veuen, en què la frontera entre la legislació que atorguen al Defensor del Poble o el paper del Síndic de Greuges..., acaba sent complementari. I jo crec que, des del nostre punt de vista, per descomptat, formem part dels que volem que –s'ha d'avançar perquè no torni a succeir– vostè per descomptat pugui, en fi, intervenir en qüestions com els centres d'internament, sense que això defugui..., o pensi que és competència d'un altre.

I amb relació als temes..., algun comentari amb relació a la inclusió dels geriàtrics, que vaig fer en una altra ocasió. I crec que hem de ser curosos amb un element, senyor síndic, perquè sota l'aspecte de privació de llibertat no podem posar-ho tot al mateix... Crec que hi ha un espai, que és quan és el substitut de la casa, en què que s'ha de ser curós. És molt diferent la privació obligatòria de llibertat: comissaries, justícia juvenil, etcètera; dipòsits de detinguts, per raons administratives centres d'estrangeria. I altra cosa és el geriàtric o el sociosanitari. Imagini's que anem a fer una «sindicació» d'un habitatge tutelat, no? I hi torno a insistir: jo crec que s'ha d'incloure a dintre la funció del síndic, eh? Però veig..., perquè, hi insisteixo, aquest és un element important, perquè anem a casa de la gent voluntària. Home, hi ha una petita part de persones que estan en una residència geriàtrica o en un sociosanitari que no és voluntàriament, perquè la tutela o la curatela la té una altra persona.

Això ho diria igual del psiquiàtric. La major part, per sort, dels malalts mentals avui estan voluntàriament internats. Però al final hi han d'anar, perquè el que estem fent... I, per tant, aquest és un matís, encara que afirmem des del nostre grup que se'ls ha d'incloure.

Per tant, les seves conclusions són molt interessants, perquè estan fent un canvi cultural. Però li pregunto una segona qüestió, una qüestió de pregunta: el protocol de les visites i l'estandardització dels indicadors. Hem d'acabar estandarditzant, perquè... Per això li deia que això se solapa amb la funció inspectora en moltes oca-

sions, tant, en fi, física, dels indicadors físics, com dels indicadors de personal. I per això a vegades, en fi, aquest element de funcions seves... I per això li pregunto: els protocols entenem que són amb aquest intent d'estandardització, per poder ser avaluables, igual que vostè fa amb la seva funció de, en fi, queixes dels ciutadans, quan va a una administració i li diu..., vostè sap perfectament si compleixen o no, perquè això és relativament més senzill.

Què vol dir?, l'estandardització dels protocols? Hi ha, finalment, qüestions molt concretes. Ens sembla que hi ha un canvi cultural, és veritat, i ha estat molt recent a Catalunya, i vostès n'han estat una peça important: és pensar que les gravacions, les videogravacions són per protegir o per evidenciar el bon professionalisme, i no al contrari. Aquest és un canvi cultural, que ha de ser compatible amb la intimitat, especialment del penat o..., etcètera.

Però són molt interessants les recomanacions que fa vostè sobre l'emmagatzematge i sobre l'ús, eh? Aquest és un element important, perquè el principi de dret a la intimitat..., parlo de les persones, eh?, a les quals volem protegir, que no siguin degradades, amb una altra necessitat..., d'excessos, de prevenir excessos, per dir-ho així. Bé, crec que aquest és un element que és extensible a molts dels centres que vostès han visitat.

No ho tindria tan clar si parléssim del mateix en geriàtrics. Perquè –hi torno a insistir– és la casa de la gent. I aquí els hauríem de demanar... I pregunto si hi ha consulta jurídica per..., perquè se'ls ha de demanar permís –se'ls ha de demanar permís– per ser visitats. Encara que estiguin en habitatges col·lectius, però hi torno a insistir. I aquest és un element no menor –no menor.

Exactament..., i aquí entrariem en un altre capítol, que és: és molt diferent la justícia juvenil –per tant, han comès un delictes, no estan allà voluntàriament, els nois i noies–, que els centres d'acolliment residencial. És la casa dels nens. I, per tant, el principi d'intimitat s'ha de preservar igual, perquè aquests malauradament no tenen la seva casa familiar.

Però les recomanacions que vostè fa són molt interessants, igual que el tema de les entitats psiquiàtriques, perquè tot i que crec que tant en l'àmbit penitenciari com en l'àmbit general la dignitat de les persones ha anat canviant radicalment els últims anys... I per això –i aquí acabo– a mi em sembla que el més interessant, senyor síndic, seria si som capaços d'estandarditzar què és el que vol veure la «sindicació», la funció del síndic. I que potser aclariríem la diferència –o la complementariedad, més que la diferència– en la funció inspectora i en la funció judicial, per dir-ho així, quan, en fi, allò ja rau..., un delictes, o una possibilitat de delictes, com és el cas de la mort que va succeir a la Zona Franca, per posar un exemple.

I jo crec que, amb tot, vam fer bé, senyor síndic, d'atorgar a la sindicatura..., ja sap vostè que aquí va haver-hi un debat molt important, si la funció d'autoritat competent en matèria de prevenció de la tortura i actituds degradants, eh?, havia de raure en el síndic o no. Hi ha qui pensava que havia d'estar fora de la sindicatura.

Nosaltres vam defensar que havia d'estar dintre de la sindicatura. Vam fer bé. I el temps ens donarà la raó, si som capaços d'acabar d'aclarir aquests elements i el de total complementariedad, una mirada diferent, una mirada que no la fan les mateixes administracions.

I, finalment, reiterar que en tot, per descomptat, en tot..., a vegades quan estàs al Govern les seves recomanacions semblen..., eh?, i com que he estat recentment a l'altra banda, en fi, que te qüestionen més que quan estàs a l'oposició. Jo intento ser coherent tant en el Govern com a l'oposició. Vostè sap que, en fi, va servir per millorar moltes coses, procediments, eh? I ara també han de servir, i hem de ser coherents, perquè hem de trobar, entre tots, aquest punt que no es qüestionari la funció de la sindicatura de greuges.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada. Ara té la paraula la portaveu del Grup Parlamentari Popular, la diputada Dolors Montserrat.

M. Dolors Montserrat i Culleré

Gràcies, presidenta. Moltes gràcies, honorable síndic, per l'Informe anual de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura. És evident que just comença un rodatge; és aquest 2011 la tasca que inicia la sindicatura sobre la prevenció de la tortura. I, per tant, estem davant del primer informe que tenim a les nostres mans. El que caldria, evidentment, és analitzar –i no tenim el temps encara suficient– si de les conclusions i de les recomanacions..., quin cas en farà el Govern de la Generalitat, per tal de rectificar totes aquestes conclusions, les quals vostè ens fa arribar, i, com no pot ser d'altra manera, les recomanacions, que, amb tota sinceritat, les trobo molt i molt encertades.

Permetin-me, per això, que comenci amb una qüestió amb què vostè ha començat a l'inici –i que vaig estar atenta quan vostè va fer la roda de premsa o va presentar l'informe al qual ens referim avui–, que eren, doncs, com molt bé ha explicat vostè, els centres on hi han persones privades de llibertat que tenen titularitat estatal. I ens posava com a exemple, no?, la Zona Franca, que la tenim aquí mateix. Vaig voler saber exactament què és el que passava i quines eren les seves atribucions; les seves atribucions són a nivell de l'Administració local i de l'Administració autonòmica. A dia d'avui és evident que no pot portar a terme aquesta gestió, perquè és potestat del Defensor del Pueblo. No vol dir això que vostè, doncs, ho pugui fer potser més endavant, si el Govern de la Generalitat estableix un conveni de col·laboració amb el Govern de l'Estat.

Fa un moment que vostè fins i tot s'hi referia amb paraules del ministre de l'Interior, i que vostè, doncs, el coneix enormement. Jo suposo que també vostè haurà estat en contacte amb la Delegació del Govern, ara amb la senyora Llanos de Luna, que ha estat, doncs, també diputada al Parlament de Catalunya, per parlar d'aquestes qüestions, a la qual jo també m'he adreçat per saber exactament per què, doncs, el defensor

o, millor dit, el Síndic de Greuges nostre no es podia apropar.

Per tant, sàpiga que el Partit Popular en aquesta qüestió n'agafem bona nota, del tema. Però també vull fer referència –i vostè s'hi ha referit, vostè mateix– als antecessors –i no és per parlar-ne, ja sap vostè que a mi no m'agrada– a la Delegació del Govern, que podien fer quelcom, però que, doncs, segurament que no hi van posar ni un gra de sorra per portar-ho evidentment endavant.

Pel que fa, doncs, al Grup Parlamentari Popular, farem costat en tot allò que puguem de col·laboració, com no podia ser d'una altra manera, al Síndic de Greuges de Catalunya, una vegada tenim el coneixement de per què vostè no hi pot cercar o no pot tenir les informacions necessàries, sinó que és el Defensor del Poble –Defensor del Pueblo. Però permeti'm també que a la vegada li faci una pregunta. Tenint coneixement del que vostè ens ha explicat, d'aquella persona que rebia aquells maltractaments, que va estar tan greu, que finalment va morir, vostè es va posar en contacte amb el *defensor del pueblo*? Li va donar tots els raonaments explicats possibles? O vostè té una fluïdesa per parlar del centre del CIE, per tal de tenir un coneixement, si no directe, perquè no hi pot entrar, doncs, indirecte, a través d'ell, honorable síndic?

I, després, comentar diferents qüestions. Estem en un principi, les conclusions la veritat és que són bones. Jo faig referència als centres residencials d'atenció als discapacitats psíquics. Crec que aquí val la pena fer-ne una valoració i entrar-hi a fons. Després, vostè ha fet un comentari sobre els geriàtrics. Miri, coincideixo amb l'exconsellera i companya diputada, que és la casa, no?, la casa de les persones; i, per tant, s'ha de demanar permís per poder-hi entrar. Però és evident que és bo, honorable síndic, que vostè hi vagi, que els visitin. Perquè, de la mateixa manera que a vostè li ha arribat i va tenir un debat profund, cregui'm, honorable síndic, que als diputats o diputades, en aquest cas a mi mateixa, m'arriben moltes vegades de diferents geriàtrics..., que els visitem, perquè vegem en quina situació es troben les persones, que potser fins i tot no és un maltractament directe, però que tenen i pateixen un maltractament indirecte. I que pateixen un maltractament indirecte fins i tot en aquelles qüestions que necessiten per absorbir les seves pròpies necessitats.

I, per tant, crec que és interessantíssim el que vostè ha dit –que li fem costat– i que, amb tota la delicadesa del món que comentava la il·lustre diputada, la senyora Marina Geli, és bo que vostès hi entrin i que facin moltes visites. Catalunya és gran i hi han molts geriàtrics. I és evident que vostè quan parla de les conclusions s'ha centrat molt en Barcelona i les rodalies de Barcelona, perquè està molt centrat, doncs –les presons, etcètera–, molt centralitzat a la província de Barcelona. Catalunya és gran. Però de la mateixa manera que vostès visiten pobles –fa poc era a Sant Sadurn d'Anoia, vostè mateix–, doncs, vull dir, és bo que vostès visitin moltes dependències i que ens facin arribar la realitat.

A mi m'ha causat impressió quan fa les entrevistes amb persones privades de llibertat, no? Aquest trac-

te inadequat dels vigilants de seguretat envers els joves, i de forma especial a la nit. Vull dir, aquest apunt, especialment en el torn de la nit, dona molt que pensar; aquest tracte fred i distant dels agents de policia envers els detinguts i aquest tracte inadequat d'alguns funcionaris de vigilància penitenciària envers els interns, no? Depenent de les guàrdies, etcètera. Vull dir que són qüestions que et porten a fer una anàlisi profunda i llarga.

I comentar-li també que les recomanacions, doncs, les trobem totes molt encertades. Crec que podem treballar molt en el tema de recuperar de nou l'habitatge del Pavelló Hospitalari de Terrassa, com vostè ens comenta. I després hi ha una qüestió que és que ho patim, fins i tot –permetin-me que parli tan normal i corrent–, amb lavabos o amb serveis públics de tot l'àmbit de Catalunya. Quan vostè diu: «Les condicions de netedat i d'higiene s'han de garantir a totes les comissaries.» Cert –cert. I, per tant, no solament és això; crec que hem de començar a estendre, no?, aquests valors que potser de petits ens han ensenyat i que de vegades, doncs, quan som grans, els oblidem.

I després posar-li en qüestió que... Suposo que els altres grups parlamentaris també ho deuen haver rebut; jo he rebut, de la Coordinadora Catalana per a la Prevenció i Denúncia de la Tortura, una valoració de l'informe que entre tots han elaborat, no? Hi han aspectes positius, que són coincidents, més o menys, amb el que jo li comentava, però he quedat una mica alarmada dels aspectes deficitaris. Perquè en aquests aspectes deficitaris fins i tot el «critiquen» –compte, entre cometes, aquesta crítica, eh?–: sobre el nombre de visites –el troben minso–, sobre el resultat de les entrevistes –les troben pobres i ens fan anar a la pàgina 60–, sobre les entrevistes a comissaries –les troben, també, que no són prou enriquidores–, sobre... (*l'oradora estossega*) –perdoni, eh?, estic molt refredada i tinc dificultats–, sobre l'absència de canals de diàleg, sobre l'absència de contactes amb persones i entitats vinculades amb les persones privades de llibertat, sobre l'efectivitat de les entrevistes, sobre l'equip de treball, honorable síndic –jo dic: «Caram, què deu passar que fins i tot facin, no?, una anàlisi sobre l'equip de treball»–, i evidentment altres consideracions.

Jo només, per acabar, doncs, tenint en compte que hi han moltes entitats a Catalunya que han treballat, abans que la sindicatura de greuges..., i concretament des d'aquest any 2011: Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura, Alerta Solidària, Associació Catalana per a la Defensa dels Drets Humans..., tantíssimes entitats a Catalunya. Si vostè hi està en permanent contacte des que vostè és el síndic, doncs, per tots els temes de la prevenció de la tortura, i si, evidentment, s'ha pogut, o li han fet arribar també aquest document i què en pensa o si s'ha reunit amb ells mateixos per dialogar, per dir-ho d'alguna manera, i posar els punts sobre les is per tal de fer un comentari potser més extens o més exhaustiu del que vostè ens ha fet. Nosaltres, sortosament –igual que ells, perquè està penjat a la web–, gaudim de l'informe, no?, i, evidentment, ens l'hem llegit detingudament.

Però permeti'm, per acabar, que crec que serà bo fer una anàlisi d'aquí a un any, perquè així sabrem, doncs, el Govern, de les recomanacions, quines ha complert i quines no. Nosaltres com a diputats és evident que haurem de fer iniciatives encaminades amb el que vostè ens recomana.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, il·lustre diputada. Ara té la paraula l'honorable senyor Salvador Milà, com a portaveu d'Iniciativa per Catalunya Verds.

Salvador Milà i Solsona

Moltes gràcies, senyora presidenta. En nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, per agrair la presentació de l'informe. Assenyalar que és un informe que obre camí. El del 2010 pràcticament va ser només el de la posada en marxa; aquest és el primer que d'alguna forma ens mostra, doncs, com s'està implementant el mecanisme, amb una novetat important. I que, per tant, aprofitem per aprendre'n i per, en tot cas, fer propostes perquè aquests informes tinguin tota la seva efectivitat i assolixin els objectius que marquen les Nacions Unides.

Des d'aquest punt de vista, sí que hem de lamentar i molt –perquè ja s'han vist els resultats concrets– que no s'hagi arribat a l'acord encara amb el Govern de l'Estat i amb la institució del Defensor del Pueblo. Certament, el canvi de govern ha de comportar un cert període d'assentament i de retrobament amb el nou Govern. I d'aquí que puguem acceptar la pròrroga, encara que ja fa molts mesos que la proposta de resolució es va aprovar en aquesta comissió, precisament perquè això es portés endavant.

Evidentment, en una situació com la del nostre país, que afortunadament, doncs, és una situació democràtica i de fort contingut de control de les institucions, els informes de la seva Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura i els maltractaments..., no pot ser res més que preventiva i correctiva d'aquells elements que no tant hàgim d'assimilar a maltractament, perquè quan es diu això... I va haver-hi una certa reacció en el moment en què es va plantejar aquesta qüestió, que ara tots els grups assumeixen i troben positiva. Però no hem d'oblidar que en el moment en què aquest tema es va plantejar en el marc de la Llei del síndic es van fer alguns escarafalls dient que el simple fet de crear aquestes institucions era com una prova o una mostra de possible desconfiança respecte a les nostres institucions policials, penitenciàries i altres, quan és tot al contrari. Evidentment, països que tinguin maltractaments i tortures no han subscrit el protocol de Nacions Unides.

Per tant, hem de veure aquests informes com un element d'incidir en tot allò que no ajuda al fet que hi hagi el tractament correcte que les nostres normes –les normes penitenciàries, les normes de seguretat– preveuen per a la funció policial o per a la funció peni-

tenciària. Jo crec que és en aquest sentit que ho hem de veure; no en el sentit de menysteniment i de crítica, sinó en el sentit, en tot cas, de crítica positiva.

Entrant ja, doncs, en el tema de l'informe, potser el primer que hem de concloure..., que potser hauria estat bé que ho hagués dit en el seu informe. Durant l'any 2011 aquesta autoritat no ha tingut constatació que s'hagin practicat tortures ni maltractaments greus en les institucions que tenim sota la nostra supervisió. I això és positiu, i seria positiu dir-ho, tant més quan –no ho oblidem– fa poc el Govern de l'Estat –al nostre entendre incomprensiblement– aplicava un indult a uns agents de l'autoritat que excepcionalment –catalans, en aquest cas–, doncs, havien estat condemnats amb sentència ferma, ratificada pel Tribunal Suprem, per maltractaments en comissaries, cosa que afortunadament des que l'anterior Govern, en l'anterior mandat, va posar videovigilància, amb tota la incomprensió del món i amb totes les crítiques del món, ara ja no s'ha tornat a produir.

Doncs, perquè no hàgim de tenir condemnes i perquè no hàgim de veure indults poc edificants, és important que diguem que ara, en aquest moment, hi han mecanismes suficients, entre ells la seva institució, per evitar aquestes situacions. I també constatem..., i en tot cas mostrem un cert reconeixement a aquells que enmig de la incomprensió general i de les crítiques i desqualificacions més dures van implementar en el seu moment una mesura que ara tothom agraeix, com és la videovigilància, i que, en tot cas, es troba a faltar encara en algunes institucions penitenciàries.

Seguidament, li volem plantejar un tema de l'informe que creiem que és una mica problema de redactat. Clar, en algun punt se'ns expliquen les actes en què la comissió de seguiment fa esmenes als protocols de visita als centres penitenciaris, a les comissaries de policia i als centres psiquiàtrics. I se'ns diuen les esmenes que s'han introduït, però no tenim el contingut, no tenim accés, ni que sigui confidencialment, aquesta comissió, a aquests protocols, com el protocol també de garanties del procediment..., la recomanació que han fet sobre les garanties de procediment disciplinari. Es fa una referència als articles del reglament del funcionament intern de la comissió, algunes esmenes que s'hi han introduït. Jo li demanaria, en nom del meu grup –però suposo que també pot ser subscrit pels altres grups–, que fes arribar, ho repeteixo, de forma confidencial i amb compromís de confidencialitat, o que ens donés a conèixer en una sessió, doncs, quins són aquests protocols, com funcionen, etcètera, perquè no ens quedem només amb les esmenes i no amb el contingut íntegre.

Molt important el tema de la regulació de les garanties processals dels interns de la fase administrativa, sobretot el tema del visionat d'aquests vídeos en les dependències especials o altres on es poden produir situacions conflictives. I crec que ha de donar peu, com vostè assenyala, a alguna mena de desenvolupament o reglamentari o fins i tot legal, segons vegem.

També, constatar un tema que hi haurem d'intervenir, perquè les conclusions del juny del 2010 del grup de

treball sobre quina és la correcta aplicació del que és l'assistència lletrada, en el moment en què la persona està en una situació més vulnerable, no s'han aplicat. Aquesta situació de confondre l'assistència lletrada al detingut amb «quan prestis declaració d'aquí a tres hores o d'aquí a cinc hores avisarem un lletrat perquè faci de testimoni»... Perquè per desgràcia en algunes situacions s'està arribant a això, la interpretació que es dona és: «Bé, perquè no hi ha més remei convidarem un senyor o una senyora que s'estigui en una cadira, no molesti, mentre vostè declara i màxim li pugui preguntar si té dret a declarar o no.» Creiem que aquest és un tema que ja no poden passar més anys sense que es corregeixi, perquè especialment creiem que hem anat a pitjor. Quan es va començar a implementar l'assistència lletrada al detingut –i ho dic per experiència–, en aquell moment va tenir un sentit molt positiu. I ara s'ha convertit en un afer burocràtic, en el qual ni a l'intern es garanteix que s'hagi assabentat realment de quins són els seus drets ni la informació se li dona o té aquesta assistència en el moment mateix de la detenció, que és el que preveu la llei.

Sobre el sistema de visites que vostè ha fet, sí que nosaltres també hem de demanar-li que amplii una mica les seves conclusions, i especialment el lligam entre les visites a la realitat que li descriuen els responsables del centre i el personal a què vostè entrevista. És a dir, aquesta concordança o discordança, en algun punt; ho diu: «Diuen que els han donat les bates, però un pres em diu que no la hi han deixat utilitzar o que no les utilitzen.» Potser s'hauria d'aprofundir més en aquests temes –parlo dels escorcolls de nu integral.

O una situació en què crec que van quedar coixos –li ho dic sincerament–: la descripció que fan a la pàgina 229 del butlletí de la visita al centre de Brians 1, d'homes, amb aquesta situació, que, si no fos tan delicada, seria quasi d'una pel·lícula de portes que s'obren i es tanquen, del pres que no apareix. Però és que al final acabes de llegir l'informe i no saps què ha passat amb aquest pres; aquest pres que estava al centre de tractament especial, que diuen que el traslladen a la infermeria, que després no està a infermeria, sinó que diuen que ha estat traslladat a un mòdul. Diu: «I arribem a la conclusió que no volen que el vegem.» Ah! Síndic, creiem que aquí potser hauríem d'afinar una mica els mecanismes i arribar fins al final per saber què ha passat amb aquest pres: si és un malentès, si realment és el que hi havia.

I això es denota en tot el conjunt, eh?, aquesta falta de correspondència entre la realitat observada físicament i els comentaris. No per fer més cas dels comentaris d'uns i els altres, sinó simplement per contrastar i tenir una visió més global inclús de l'estat d'ànim. Aquesta possible crítica sobre si és més important aquesta visita molt descriptiva, molt de situació física, o potser seria més important el contacte humà amb les persones. També, en definitiva, no oblidem que la seva actuació com a Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura ha de donar un cert confort a tots els agents que són allà, als agents penitenciaris i als interns; l'han de notar com una persona propera, que escolta, que recolza, que és comprensiu amb els problemes, més

que no pas –com algú..., també s'ha dit– com un servei d'inspecció de serveis, no?, d'inspecció de com estan, doncs, les corretges de retenció o si les mantos estan brutes o no, que és molt important també. Entrar més en aquest sistema d'aprofundiment.

Volem insistir en un tema de menors. Això, per nosaltres, és molt important. Vostè parla de la situació dels centres de menors, però ens ha estranyat no trobar cap referència..., no sé si no ha tingut ocasió d'examinar aquesta problemàtica tan delicada dels menors estrangers sense documentació, que són o no són tractats com a adults. És a dir, aquesta qüestió, que a més conflueix tant en la seva tasca com a síndic, com a autoritat de prevenció, de com analitzar i com abordar aquest problema. Perquè un menor que sigui tractat com a adult i que sigui expulsat d'un centre o sigui internat en un centre de majors de divuit anys quan en realitat no tingui aquesta edat, o viceversa, és certament un element que incidiria en aquestes situacions pròpies de la seva magistratura.

El mateix respecte al tema del centre L'Alzina. Estem molt preocupats per la situació del centre L'Alzina, un centre de justícia juvenil amb una ocupació de setanta interns quan en caben només seixanta, amb vigilants de seguretat no funcionaris de presons ni funcionaris especialitzats, i amb mal estat de les instal·lacions, amb algunes habitacions que fan pudor, etcètera, sense aire condicionat. Creiem que és un tema que ha de merèixer l'atenció de la Comissió de Justícia i d'aquest Parlament.

I el mateix també..., que tampoc no hi fa referència i pot suposar un tema especialment delicat per la situació de vulnerabilitat de les persones, que és l'expulsió d'estrangers, també sense documentació, que està incomplint... Sabem que hi ha una circular ara, a partir de la modificació del Codi penal..., doncs, que s'està incentivant l'expulsió. I se'ns diu, per part de la consellera de Justícia –no ho posem en dubte, no diem ni que estigui bé ni que estigui malament–: «No, no, ho acceptem voluntàriament, i la gent se'n va encantada.» És veritat?, no és veritat?, tenen dret a opció?, estan degudament informats?, són aconduïts amb deguda forma al centre primer d'internament i després fins als mitjans amb què són expulsats?, etcètera.

Acabo ja, senyora presidenta, només per plantejar-li dues últimes qüestions. El tema de la sobresaturació, ja ho hem dit: creiem que això és un tema de maltractament. I una última qüestió: vostè ha dit ara a l'acabar, diu: «És molt important que garantim que en els centres penitenciaris es realitza la funció rehabilitadora i la funció de reinserció, perquè realment aquest és un dels dos components del compliment de les penes.» Article 25 de la Constitució. Pregunta molt directa, síndic: la manca de serveis adequats de reinserció i de reeducació i de rehabilitació, la retallada en aquests serveis essencials per limitar-se només a la funció punitiva de custòdia incidiria, des del punt de vista de la seva autoritat, o no en aquesta situació de no-assoliment d'aquestes finalitats de correcte tracte? És a dir, el bon tracte ha de comprendre o no ha de comprendre el dret a rebre les atencions psicològiques, jurídiques, educatives, etcètera, que ajudin a la rein-

serció del pres? Perquè si només ens limitéssim a la situació d'una simple presó de tancament punitiu estaríem infringint les finalitats constitucionals i, per tant, estaríem possiblement incidint en aquest tema. I sap vostè que aquest és un tema de desgraciada actualitat, amb el qual..., a més alguns representants dels treballadors afectats avui ens acompanyen i els tenim a la porta del Parlament. Evidentment, no és de la seva responsabilitat, però sí que una valoració sobre la importància d'aquest aspecte que ha tocat de si es compleixen o no les funcions de rehabilitació i de reinserció seria important conèixer-la.

I, per últim, doncs, manifestar-li que crec que és deure, no d'aquesta comissió, però sí dels grups parlamentaris, que portem les iniciatives legislatives, com també deia la representant del Partit Popular, siguin propostes de resolució, mocions, interpellacions o fins i tot alguna proposta de modificació legal, a les comissions i al Ple del Parlament.

Gràcies, senyora presidenta, senyor síndic, perdó, representant de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. Ara té la paraula el portaveu del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana.

Pere Aragonès i Garcia

Moltes gràcies, senyora presidenta. Bé. Des del nostre grup parlamentari, com ja hem fet abans, volem donar la benvinguda al síndic en aquesta comissió i felicitar-lo per l'informe que avui ens ha presentat i que ja vam poder conèixer fa un parell de mesos quan el va fer públic. És un informe que tracta d'aquells aspectes de la societat que moltes vegades no agrada mirar-los. Tot el que..., les persones que estan en una situació de privació de llibertat en aplicació de la llei, per tant, en una situació legal de privació de la llibertat, és perquè..., doncs, en molts casos es produeix com a conseqüència de la comissió de determinats delictes. I, per tant, la gestió de la privació de la llibertat d'aquestes persones és un aspecte molt i molt delicat. I, per tant, moltes vegades, per totes les implicacions que comporta, hom no desitja mirar-lo gaire, perquè produeixen reflexions, evidentment sobre la condició humana, però també sobre quines són les polítiques públiques que hi hem de destinar, no? Per tant, nosaltres entenem que, tot i això, és una realitat que existeix, que l'hem de gestionar i que hem de gestionar per millorar-la. I, per tant, informes com aquest ens ajuden a millorar-ho.

Nosaltres volem començar la nostra valoració de l'informe –d'un informe sobre quina és la situació de la prevenció de la tortura en diferents espais de Catalunya en què hi ha persones privades de llibertat o en què estan en custòdia persones per part de l'Administració, com seria el cas dels centres geriàtrics– destacant la professionalitat de tots els treballadors que treballen en aquest àmbit, com ja ho ha fet el mateix síndic i com veiem al llarg de l'informe, no? Una professionalitat

dels treballadors que no treu que s'hagin de posar evidentment els mecanismes de prevenció per evitar casos esporàdics que poden haver-hi de maltractament, de tortura.

I, per tant, tots els mecanismes que vagin en la línia d'afavorir aquesta prevenció serviran no només per protegir les persones que es podrien veure afectades per comportaments, doncs, no adequats per part de treballadors que tenen en custòdia persones privades de llibertat, sinó també per l'honorabilitat i la professionalitat dels mateixos treballadors. Per tant, en aquest sentit coincidim amb el síndic quan defensava, en el cas de les càmeres de videovigilància, que són el millor instrument no només per defensar la integritat de les persones privades de llibertat, sinó també la professionalitat dels treballadors, per exemple, de l'àmbit de presons.

Farem un seguit de comentaris. Nosaltres considerem especialment preocupant el fet que l'Estat espanyol encara no hagi comunicat al Subcomitè de Nacions Unides de Prevenció de la Tortura el fet que hi ha una autoritat a Catalunya de prevenció de la tortura, que està actuant, que està treballant i que ho està fent perquè s'està aplicant el protocol facultatiu de què es van dotar les Nacions Unides i que ja fa una colla d'anys l'Estat espanyol també va ratificar, i que aquest Parlament, en exercici de les seves competències, va decidir desenvolupar legislativament i incloure'l dins de la institució del síndic.

També entenem que és important el fet que no hi hagi cap impediment a les visites que es facin des de l'autoritat de prevenció de la tortura i que no siguin comunicades prèviament, perquè, si no, el que fem és restar eficàcia a aquest instrument. Perquè, com molt bé deia el síndic, citant, doncs, un informe de Nacions Unides o literatura comparada d'altres àmbits on hi han instruments com aquest, tota visita anunciada..., és possible que en una visita anunciada evidentment es canviïn artificialment les condicions per amagar coses que passen que no volen que siguin controlades, no?

I, evidentment, també recolzem el síndic, com ho hem fet al Congrés dels Diputats, perquè pugui accedir als CIE, als centres, doncs, d'internament d'estrangers, perquè entenem que, malgrat que queda en administració de l'Estat, nosaltres, a partir del que diu l'Estatut i la Llei del síndic, tenim molt clar que, malgrat que és administració de l'Estat, el Síndic de Greuges de Catalunya..., també és un àmbit seu d'actuació, perquè és defensor dels drets de les persones de Catalunya. I, per tant, independentment de l'Administració el síndic hi ha de poder actuar, evidentment amb tota la col·laboració amb el Defensor del Pueblo, però, en tot cas, hi ha de poder actuar. I, per tant, no hi han d'haver impediments.

Dit això, sí que farem també unes altres consideracions: una és sobre les visites. El nombre de visites totals, si no m'equivoco, és un total de disset, que s'han fet, doncs, a diferents tipologies de centres on hi ha persones privades de llibertat. El nombre..., doncs, fins i tot la mateixa Coordinadora Catalana per la Prevenció i Denúncia de la Tortura va dir que era un nombre

limitat. Nosaltres entenem que la limitació d'aquest nombre, que siguin només disset..., es veu que és el primer any en què s'han executat aquestes visites. I, per tant, sí que ens agradaria que ens poguéssiu explicar si, de cara al 2012, se'n preveuen més, si hi han dificultats en la preparació prèvia a les visites que puguin limitar el nombre; però, en tot cas, entenem que com més nombre de visites hi hagi, més capacitat de prevenció de possibles casos de tortura hi haurà.

En segon lloc, coincidir amb les recomanacions de la instal·lació de més càmeres de videovigilància. Com abans deia el diputat Milà, quan això la passada legislatura es va començar a instal·lar, en el cas de les comissaries de Mossos d'Esquadra va haver-hi un debat que pressuposava que la instal·lació de càmeres era per una desconfiança envers el Cos de Mossos d'Esquadra, quan és tot al contrari: és precisament per garantir-ne la professionalitat. I la demostració és que les denúncies per tortures han caigut de manera molt intensa a partir del moment en què s'han instal·lat càmeres de videovigilància. Algú dirà que han caigut perquè ara els policies estan vigilats i potser algun cas excepcional que podia haver-hi, doncs, es preveu, o sigui, no porta a terme actuacions que puguin ser considerades com a tractes degradants o maltractaments. I altres consideraran que era perquè les denúncies que s'havien presentat eren una estratègia dins d'un determinat procés judicial o..., etcètera. Però, bé, en tot cas és que s'han reduït.

Per tant, les càmeres de videovigilància són positives. Però evidentment, com molt bé diu a les recomanacions, cal que n'hi hagin més, cal que intentin, intentem que aquestes càmeres de vigilància puguin controlar tot el procés d'una persona, que segueix una persona que està sota custòdia de l'Administració, per garantir que en cap moment hi han, doncs, espais, forats negres que puguin ser l'espai on es puguin produir casos de tortura o que sigui l'espai on la persona que denuncia diu que s'han produït casos de tortura. Per tant, que pugui haver-hi, doncs, una continuïtat de tot el procés gravat per càmeres de videovigilància.

Però sobretot que, a part que gravin, enregistrin i que quedin enregistrades. Perquè sí que és sorprenent en l'informe del síndic que diguin «sí, sí..., hi ha càmeres, però després no es grava; això, no queda guardat», amb la qual cosa quan algú denuncia una situació com les que estem parlant aquí, d'algun cas de tortura o maltractament, doncs, no es pot accedir a les proves, no? Per tant, entenem que això també és una qüestió que s'ha de..., no és que s'hagi de millorar i molt, és que s'ha de canviar, no?

Amb moltes de les recomanacions que fa el síndic, que són molt estimulants per als diputats del Parlament a l'hora de presentar iniciatives parlamentàries perquè es puguin portar a terme aquestes recomanacions..., n'hi han algunes que fan referència a decisions que s'han de prendre, des de l'Administració, d'adoptar una o altra mesura, però n'hi han moltes que estan molt relacionades amb quins són els recursos disponibles que tenim com a administració per tal de millorar la situació de les persones que estan en privació de llibertat en el nostre país, no? I nosaltres entenem que

els recursos de personal són importants, són essencials per poder portar a terme les recomanacions que ens fa el síndic, amb les quals, doncs, crec que tots els grups parlamentaris coincidim plenament, no?

Clar, evidentment, això ho hem de situar en el context en què estem i en un context en què es reduirà un 15 per cent la jornada dels 10.000 interins de la Generalitat; d'aquests 10.000, 411 treballen en els serveis penitenciaris, i poc més de 400 en l'àmbit de justícia juvenil. Per tant, és probable que algunes de les recomanacions que ens fa avui el síndic no es puguin portar a terme i que probablement en el proper informe hi hagin més recomanacions. Perquè és obvi que si reduïm el personal destinat a aquestes, tant a serveis penitenciaris com a justícia juvenil, doncs, no tenim els recursos per poder millorar la situació de les persones internes, no?

Per tant, sí que nosaltres sabem que el síndic s'ha de mantenir en una posició neutral respecte al debat de caire més polític, més partidari que hi ha aquí, al Parlament. Però no s'ha de mantenir neutral davant de l'evolució que se segueix en els recursos que té l'Administració pública per aplicar les recomanacions que el mateix síndic fa, no? Per tant, ens agradaria que poguéssiu fer una valoració de com creu que podria afectar una possible retallada de personal en aquest àmbit.

Per part nostra aquestes són les consideracions. Nosaltres ens felicitem per la tasca que s'ha anat realitzant pel síndic. És el segon informe, però és el primer en què s'inclouen visites. I, per tant, hem d'anar aprenent tots plegats, amb mètode, doncs, d'assaig i error. Però aquí podem dir que de moment d'errors n'hi ha pocs i que, per tant, hem de seguir treballant. I per això nosaltres ens mostrem satisfets, i esperem que l'any que ve les recomanacions que ens faci el síndic siguin moltes menys, perquè voldrà dir que haurem avançat tots plegats molt més.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. Ara té la paraula la portaveu de Convergència i Unió, Annabel Marcos.

Diputada, quan vulgui.

Annabel Marcos i Vilar

Moltes gràcies, presidenta. Bé. En primer lloc, una salutació al síndic, al síndic adjunt, a la senyora Maria Jesús Larios també, i a tot l'equip que ens acompanya aquesta tarda.

Bé. Jo faré, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, una exposició de les recomanacions que figuren a l'informe, al final de l'informe, de manera més explícita. O sigui, centrant-nos en punts que figuren com a recomanacions a l'informe.

Quant al tema dels centres penitenciaris, comentar-los que des del Departament de Justícia són totalment conscients de les limitacions que tenen alguns centres penitenciaris, com és el cas, en aquest cas i concreta-

ment, del Centre Penitenciari de Dones de Barcelona. Per això s'està treballant, i s'està treballant per elaborar un nou pla d'equipaments de centres penitenciaris per al període 2011-2018, que ha d'ajudar i ha de substituir los centres que ja actualment estan obsolets, per a millorar les seves instal·lacions i per a millorar la qualitat de vida i de treball tant dels interns com dels professionals que treballen als centres.

Aquest nou programa parteix de les següents premisses: de les premisses de la població que tenim actualment reclusa i de la realitat econòmica, que evidentment –actual i futura– no podem obviar. Tot això és necessari per a poder garantir un servei públic basat en criteris d'eficiència i de cost de la despesa.

Les prioritats actuals, concretant quant a centres penitenciaris, són l'obertura de nous centres, com és el de Puig de les Basses, que ha de substituir les antigues presons de Figueres i de Girona, i el Centre Penitenciari Mas d'Enric, que substituirà l'antiga presó de Tarragona i que serà un centre de referència per a les comarques tarragonines. Aquests centres han de contribuir també a la desmassificació que hi ha i que pateixen molts altres centres que estan a la perifèria de Barcelona.

Com a norma general, quant als sistemes de videovigilància, existeixen en tots els espais d'interacció entre interns i treballadors de tots els centres penitenciaris –actualment de tots. Cal afegir que l'enregistrament, l'emmagatzematge i l'extracció de les imatges sempre i sense excepció són íntegres i des de l'inici de l'incident o conducta de referència fins que s'acaba o que se dona l'adopció de mesures, de mitjans coercitius o de contenció. Les imatges es mantenen durant un període d'un mes, tret d'aquelles que puguin ser constitutives de delictes, de faltes o d'infraaccions administratives. També fer esment que es considera suficient actualment la veta adhesiva o la tarja d'identitat que porten tots els agents del funcionariat penitenciari, d'acord amb lo que estableix l'Ordre del Departament de Justícia 177/2004, de 27 de maig.

També és pràctica habitual el fet de comunicar al jutjat l'adopció de mesures coercitives. En el seu informe ens posa que per part de centres penitenciaris hi ha vegades que arriba el dia següent. El fet que arribi el dia següent pot ser donat per diversos motius, un dels quals pot ser perquè es dugui a terme durant una hora intempestiva..., bé sigui que no sigui operativa jutjat-Administració. I per això podem dir que aquestes mesures quan arriben el dia següent podem considerar que és una excepció que confirma la regla i que són d'una manera minoritària, no es dona d'una manera sistemàtica o habitual.

Quant a les unitats d'hospitalització, comentar-los que l'habitació número 3 de la zona del Pavelló Hospitalari Penitenciari de Terrassa es va reconvertir, evidentment, en oficina de funcionaris de serveis d'Interior, perquè la funció i la presència d'aquests en aquest centre era imprescindible. En cas de sales d'espera de consultes externes en dies de màxima afluència, el centre ja adopta les mesures necessàries perquè no es doni cap tipus de trobada i per poder garantir els drets dels reclusos i dels seus familiars.

Quant als centres educatius de justícia juvenil, centrar el marc legal que hi ha estatal actual de justícia juvenil, que està configurat per la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, que és la reguladora de la responsabilitat penal dels menors, i pel Reial decret 1774/2004, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el seu reglament. L'article 45 atorga a les comunitats autònomes la competència per a l'execució de les mesures acordades pels jutjats de menors. I Catalunya és l'única comunitat autònoma que té un model públic de centres de justícia juvenil, com vostès bé saben. Tots aquests centres són públics, i els seus empleats són empleats públics. Per tant, la responsabilitat de vigilància i seguretat interior dels centres és del personal directiu, educatiu i tècnic d'aquests centres, que, ho reiterem, són empleats públics, especialitzats i formats en l'àmbit de la justícia juvenil. Des del Grup Parlamentari de Convergència i Unió no tenim cap dubte que aquests professionals, aquests empleats públics tenen la suficient i tota la formació necessària per dur a terme la seva tasca.

Quant a la segona recomanació, a partir de l'any 2009, a través de la Instrucció 1/2009, de 9 de març, sobre protocols de videovigilància del Departament de Justícia, s'han incorporat sistemes de videovigilància en els centres de justícia juvenil, amb sistemes de gravació i emmagatzematge de les imatges per un temps mínim de quinze dies i màxim d'un mes. La majoria de càmeres antigues, que no només gravaven, avui ja estan procedint al seu emmagatzematge i s'estan adequant. En el Programa d'inversions en seguretat de 2012 ja està previst connectar cinc càmeres al sistema d'emmagatzematge d'imatges del centre L'Alzina per poder visualitzar les imatges amb posterioritat si fos necessari, sempre que es respecti la privacitat.

Amb relació a l'espai d'espera de menors de protecció, cal fer esment de la Ciutat de la Justícia, on es diferencien diverses sales o ales destinades a menors de protecció i sales destinades a menors o zones de contenció de menors de reforma. Per tant, estan situades en zones totalment separades. No comparteixen ni tan sols passadissos ni accessos, i no hi ha contacte entre menors de reforma i menors de protecció.

Arran d'una proposta del síndic en aquest sentit de buscar un espai alternatiu per als menors de protecció, el Departament de Justícia ha mantingut converses amb el fiscal coordinador de menors i amb la jutgessa degana per tal de trobar alguna solució adient. Aquesta mesura no ha de comportar cap despesa econòmica, a causa de la situació que tenim actual i preveient la futura; ni cal incrementar els mitjans personals, encara que aleshores s'està estudiant i s'està treballant seguir per aquesta línia.

Quant a les hores de visita al psiquiatre, estan determinades en el plec de clàusules tècniques del contracte de concert. Malgrat no disposar d'un psiquiatre infantil, pròpiament infantil, sí que hi ha un professional, que és el psiquiatre del centre, que és el responsable de l'atenció psiquiàtrica a infants i adolescents de la xarxa sanitària del Berguedà. Per tant, es dona cobertura psiquiàtrica en aquest centre, i considerem que no es troben deseparats.

I, quant a les recomanacions referents a les comissaries de policia, ja avanço, d'entrada, que el Govern té la voluntat d'avançar en mesures d'accions per tal que els serveis policials puguin assolir una excel·lència professional. Estem d'acord amb la privacitat que han de tenir les persones privades de llibertat –hi estem totalment d'acord. Però també s'ha de tenir en compte que aquestes no poden amagar la vigilància dels agents dels mossos d'esquadra que els estan custodiant, ja que en algun moment poden no garantir en tot moment la seva integritat física, la integritat física dels cossos de seguretat que estan vetllant per les persones privades de llibertat.

Quant a les condicions d'higiene i neteja, dir-los que en tot moment els serveis de neteja que s'utilitzen són per a tot el conjunt d'instal·lacions de la policia de la Generalitat de Catalunya, i es garanteixen les condicions d'higiene i de neteja: tenen unes condicions òptimes. No entenem la queixa quant a les condicions de neteja, perquè d'igual forma seria imputable per a les persones privades de llibertat com per als funcionaris o persones que estan treballant en aquestes entitats.

Fan una referència quant als àpats diaris. Els àpats diaris queden reflectits en un registre diari dels àpats que es donen, que són tres diaris, que, tot i que han estat subministrats per un sistema de càtering, un sistema que arriba al lloc, són prèviament escalfats i són subministrats a la persona privada de llibertat, de forma que ja estan escalfats.

També fan esment –i em sobta..., com una mica curios– del tema de les mantes, del tema de les persones..., que s'haurien d'utilitzar les mantes d'un sol ús. Entenc que en una situació com estem actualment econòmicament una manta d'un sol ús no la utilitzem, inclús a les mateixes cases; per tant, no té sentit utilitzar-la en llocs..., en dependències policials. Si bé entenc que hi han moments en què hi han persones que poden portar o porten malalties contagioses, infeccioses. Davant de qualsevol dubte ja hi ha el protocol de fer neteja d'aquestes –davant de qualsevol taca, davant de qualsevol tipus d'alteració d'aquestes mantes. Però no entenc com poden fer esment d'un sistema de neteja d'una manta quan no ho fem ni a les mateixes cases.

Quant als drets de l'assistència lletrada, dir-los que em sobta moltíssim sentir a dir que les persones... –per algun diputat que m'ha precedit en l'ús de la paraula, i amb tot el respecte als meus companys i companyes lletrats–, entenc que són persones no que seuen al costat d'una cadira allà perquè se'ls miri, sinó que són persones que van a protegir la persona que ha estat privada de llibertat. Són persones que han estat privades de llibertat i que tenen tot el dret –i aquest dret l'utilitzen sempre– de ser assistides per un lletrat, una persona que és un lletrat o una lletrada, no la persona que s'asseu en una cadira. I que davant d'ells es fa lectura de l'acta dels articles contemplats..., a l'article 550 de la Llei d'enjudiciament criminal. De tota manera, també els he de dir que fins fa molt poc la persona detinguda o el seu propi lletrat no tenien còpia de l'acta, cosa que últimament ja es facilita o a la persona detinguda o al seu lletrat en el cas que ho puguin demanar –el dret a l'acta.

I ja, per finalitzar, només fer referència als efectes d'identificació de menors, que és competència de la fiscalia de menors. Quant a la Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat, a tots els edificis de la Ciutat de la Justícia hi ha, a hores d'ara, una planta disponible per a futures necessitats. També l'edifici F, on s'ubica la fiscalia, té un espai disponible a la tercera planta. Però la possible ubicació de menors de protecció en un altre edifici comportaria una despesa econòmica i trencaria amb la funcionalitat de l'àrea de custòdia envers la fiscalia de menors, i, a més, també una organització de mossos i educadors encarregats de la custòdia dels menors, la qual cosa suposaria doblar el nombre de personal.

Només em resta agrair la seva col·laboració, i restem a la seva disposició per al que sigui oportú.

Moltes gràcies.

La presidenta

Sí, moltes gràcies, diputada. Abans del torn del síndic per replicar els diferents grups, veig que em demanen la paraula la portaveu del Grup Parlamentari Popular i també el portaveu del Grup d'Iniciativa. Per ordre de petició té la paraula la portaveu del Grup Parlamentari Popular, la il·lustre diputada Dolors Montserrat.

M. Dolors Montserrat i Culleré

Gràcies, presidenta. Per fer un matís a l'il·lustre diputat senyor Milà. El senyor Milà ha fet una crítica en un moment donat parlant d'un indult a quatre mossos d'esquadra que s'ha donat fa molt pocs dies –potser fa una setmana o en fa dues–, i ha dit que era poc edificant. Jo li voldria recordar, senyor Milà, que per tramitar un indult hi ha un expedient enorme i que un indult no es dona en tres setmanes ni en quatre ni en dos mesos, sinó que passa tot un seguit d'expedients. I a la vegada li voldria recordar que aquest indult anava recomanat també pel president de la Generalitat senyor Jordi Pujol, per l'exconseller senyor Pomés i per la il·lustre consellera, o diputada ara, senyora Montserrat Tura. Per tant, crec que ha estat just i necessari aquest indult que vostè ha catalogat de poc edificant.

Res més i moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. Ara té la paraula l'honorable senyor Salvador Milà.

Salvador Milà i Solsona

Sí, gràcies. Per dobles al·lusions. Jo, de fet, em volia referir a una al·lusió que ha fet la senyora Annabel Marcos; només matisar una qüestió sobre el torn d'ofici. Jo no he dit que els lletrats estiguin en la situació que ella ha descrit i que jo he caricaturitzat. He dit que a vegades determinades autoritats policials interpreten que aquest hauria de ser el paper; no he dit que no fan el seu paper, els lletrats. És clar que saben el que han de fer. Jo he dit –atenent-me al que diu l'informe del

síndic, no per invenció meva, però també per pròpia experiència com a professional lletrat— que a vegades sembla que es vulgui que el paper sigui aquest i només limitat al punt d'informar dels drets i de prestar o no prestar declaració.

I, en resposta a la il·lustre diputada del Partit Popular, jo el que crec menys edificant de tot és que s'hagin de donar indults per crims declarats, sentències fermes de maltractaments per part d'agents de la policia autònoma, encara que només sigui un. I m'he felicitat que afortunadament ara ja no s'han de donar, aquests indults. Per tant, el menys edificant és que s'haurien hagut de produir les condemnes que han portat aquests indults. En un país democràtic i amb uns serveis policials i penitenciaris com cal, amb totes les garanties que representa l'existència d'aquesta autoritat —per això m'hi he referit—, aquestes situacions no s'han de tornar a produir.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. Si no hi ha cap més aclariment, jo crec que és el torn ja del síndic de greuges per contestar els diferents grups. Síndic, quan vulgui.

El síndic de greuges

Gràcies, presidenta. Com s'ha dit aquí, aquest és el segon informe, perquè el primer va ser l'any passat per explicar com havíem desenvolupat a partir de la llei el quadre, el consell, l'equip, etcètera, i les aprovacions que va anar fent el Parlament. Aprofito per dir que en aquests moments —i abans també— hi ha gent de l'equip acompanyant-nos, com la senyora Eva Labarta i la senyora Mar Torrecillas; hi ha gent del consell assessor, diverses persones del consell assessor, i òbviament hi han els dos adjunts al síndic.

Passo puntualment a respondre les qüestions que vostès m'han plantejat. Sobre el tema de les competències europees, jo li demanaria que algun dia contemplessin una compareixença en el Parlament, ja sigui en aquesta comissió o en la que es cregui oportuna. Per què ho dic, això? Perquè hi han moltes coses avui, ja no de l'autoritat, sinó també del mateix síndic que crec que val la pena que el Parlament les conegui. Com a síndic nosaltres tenim una relació molt fluida i molt efectiva amb el defensor europeu. Ha intervingut ell en temes molt importants de medicaments a Catalunya, que són normativa europea, a partir del que nosaltres li hem traslladat. Hem intervingut nosaltres en matèries que ell ha rebut que són competència del Govern de Catalunya i ens les ha traslladat. I crec que puc dir amb molta humilitat que seria bo que aquest model també estigués a l'Estat espanyol. La fluïdesa que avui tenim amb Brussel·les per tractar temes molt importants la trobo a faltar a nivell del marc del Defensor del Pueblo de l'Estat espanyol.

Participem de xarxes d'*ombudsmen* regionals i *ombudsmen* que es diuen nacionals. Participem com a autoritat catalana en tot allò que podem, encara que no estiguem ja comunicats, amb Nacions Unides. El síndic

que els parla va presidir el seminari de Varsòvia on hi havia present Nacions Unides, l'SPT —el subcomitè—; Consell d'Europa, el CPT —el Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura—; l'APT, l'associació més important del món en prevenció de la tortura; setze titulars d'estat *ombudsmen* europeus, i vora seixanta representants d'institucions europees. La paradoxa és que el que presidia encara no és autoritat reconeguda internacionalment per falta de comunicació. O sigui, no sé si m'entenen. Jo m'assec amb el senyor Gillibert, secretari general del Subcomitè de Nacions Unides a Ginebra, parlem de totes aquestes matèries amb tota naturalitat, i en el marc de l'Estat espanyol, perdoni que ho digui, sóc un ningú, no tinc cap mena de reconeixement institucional o legal. És un contrasentit.

I com a IOI òbviament, doncs..., com a IOI i com a president del comitè europeu IOI, doncs, reunir-se tranquil·lament amb el senyor Jagland, l'actual president del Consell d'Europa, exprimer ministre de Noruega i president del comitè del Premi Nobel de la Pau; amb l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, on hi han parlamentaris de tots els grups parlamentaris de l'Estat espanyol; amb la Comissió de Venècia, que és la joia de la corona del Consell d'Europa per llibertats democràtiques i per transparència, o amb el mateix Comitè de Poders Locals i Regionals.

Voldria, abans de contestar altres qüestions precises sobre l'autoritat, dir amb to molt senzill que estem en fase d'aprenentatge, això és una eina novella. Hi han estats que encara no han creat el mecanisme o els mecanismes, i estats molt madurs en democràcia que estan en procés d'aplicar-lo. Espanya ho va fer amb bastant retard, però així i tot ja ho ha fet; es va fer a corre-cuita a nivell d'Estat amb la Ley de Oficina Judicial. Si algú no m'ha entès ho repeteixo: el Mecanisme Nacional de Prevenció de la Tortura a Espanya va néixer amb la Ley de Oficina Judicial, que no té res a veure amb el que estem parlant, i amb una transitòria al Senat. Per què? Perquè el Parlament de Catalunya estava legislant sobre l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura. I ho va fer, ho torno a dir, el Parlament de Catalunya, tots i totes vostès, molt curiosament, amb tot el que diu Nacions Unides. Ja les Corts Generals amb article únic i amb transitòria al Senat..., es va penjar la Ley de Oficina Judicial.

Nosaltres considerem que és tan novell que fins i tot la relació que hauria d'establir-se amb el Mecanisme Nacional de Prevenció de la Tortura de la Ley de Oficina Judicial, que és el Defensor del Pueblo, seria plana, però per això caldria un reconeixement. És a dir, quina relació establirem si no hi ha reconeixement? És una llei. La llei de vostès és una llei en vigor. O sigui, no estic parlant d'un desideratum o d'una moció política al Parlament de Catalunya; és una llei. Està recorreguda al Tribunal Constitucional, per aquest apartat, no pel contingut del mecanisme. S'ha recorregut per part del Defensor del Pueblo dient que vostès no tenen competència per la part internacional, perquè no interpreten com vostès el que diu l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

Els recordo que va passar per unanimitat pel consell de garanties, per unanimitat de tots els seus membres.

Per tant, continua estant en vigor, però està per aplicar. O sigui, és un flagrant incompliment de legislació, el que s'està donant sobre aquesta matèria. Amb més motiu dic que estem en fase d'aprenentatge, perquè fins i tot no hem après encara què és el que passa al Regne Unit, què és el que passa a Canadà, què és el que passa a Argentina, què és el que passa a tots aquells indrets on es tracten de forma ben natural les recomanacions de Nacions Unides que es descentralitzin mecanismes d'acord amb la descentralització territorial del poder.

En aquest aprenentatge la primera cosa que vam haver de discutir en el consell assessor –que vostès van nomenar i molt correctament amb una providència, amb una provisió molt plural de la societat–, fou fins on podem anar, quins centres hem d'anar a investigar. I va sortir el tema dels geriàtrics, hi va haver una discussió entre nosaltres sobre el tema dels geriàtrics. I vàrem consultar al subcomitè de Nacions Unides de Ginebra i al Comitè de la Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa. El segon, per si vostès no ho saben, porta quinze anys d'avantatge sobre el de Ginebra, perquè va ser creat a partir del codi europeu de drets humans. El subcomitè de Nacions Unides ens va contestar –i ho dic amb tota la incorrecció política– que estaven tan amoïnats per països on hi ha tortura brutal en els centres de detenció, com són els països d'incipient democràcia o de no-democràcia, que ni s'havien plantejat el tema dels geriàtrics. Mentre que el Comitè de Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa, que agafa països de molta major maduresa democràtica, ens van contestar que només faltaria!, que hi han aspectes de privació de llibertats en determinats establiments geriàtrics que cal que també tinguin aquesta garantia amb totes les previsions i amb tots els requeriments que cal per tractar el que se'n diu en termes internacionals les *nursery homes*.

És veritat que hi ha tortura o no hi ha tortura a Catalunya? Senyores i senyors diputats, jo no seria tan catagòric com han estat alguns de vostès. Poden haver-hi maltractaments, hi han maltractaments. On acaba el concepte maltractaments i comença la tortura? Aquest és un debat que també haurem de tenir en diverses sessions d'aquesta comissió. Nosaltres estem demanant com a autoritat prevenció per tortura o maltractaments. La reacció possible a tortura o maltractaments la té encarregada el Síndic de Greuges i els tribunals, per descomptat. L'autoritat catalana és una autoritat preventiva d'inspecció per veure quines recomanacions ha de fer perquè no hi hagin condicions perquè es produeixi maltractament. Si hi ha maltractaments ja no li toca a l'autoritat catalana, li tocarà al tribunal o al síndic.

Que trobem taques de sang per les parets d'algunes dependències. Són un senyal o no són un senyal? I els parlo de 2011, eh? Que trobem històries rares en ingressos, com el que aquí s'ha assenyalat, en el cas de Brians 1, que aquest sí que estava a la frontera de si era autoritat o potser ja era el síndic que hauria d'intervenir. Que es trigui més d'un dia a comunicar al jutge de vigilància penitenciària que s'està aplicant un correctiu disciplinari, com ho qualificarien vostès?

Que no hi hagi assistència lletrada immediata al detingut. Se li llegeixen els drets, sí, però poden passar hores i hores abans que hi hagi l'assistència lletrada. I ho diu la Constitució, ja no ho diuen només els protocols de Nacions Unides –ho diu la Constitució.

I ens toca a nosaltres assenyalar això perquè es resolgui. Aquesta és la raó de la nostra existència, és el nostre encàrrec, no? I per això nosaltres insistim que en la prevenció juga un paper molt important la formació del personal; juga un paper molt important la videovigilància, les videocàmeres; juga un paper molt important la màxima transparència en tots els àmbits, també en els escorcolls.

He dit modèlicament que avui la comissaria de Mossos de les Corts de Barcelona té una unitat esplèndida de control de videogravació i de videovigilància de tots els escorcolls. Clar, van haver-hi uns fets molt erràtics i amb autèntiques agressions, i això s'ha superat, a partir d'aquesta disposició. I l'equip ha pogut visionar fins i tot això. I la connexió ràpida amb tots aquests centres on es fan aquests escorcolls.

Nosaltres creiem que és molt important per a la prevenció enfortir molt la política de reinserció i de rehabilitació. Calen més mitjans de reinserció i de rehabilitació, cal més personal de reinserció i rehabilitació, cal més consideració. I jo faig una lloança una altra vegada –i no em cansaré de fer-ho– dels professionals que s'hi dediquen, perquè em crec el que diu el nostre ordenament constitucional i el que diuen els tractats internacionals que hem subscrit, com l'Opcat. Però ens els hauríem de creure tots. Ens hauríem de preguntar: per què tenim interns?, quines són les causes que tinguem interns? Posin la biologia, posin la sociologia, posin la psicologia, posem-hi responsabilitat col·lectiva. I què n'hem de fer, d'aquests interns? I l'aposta per la reinserció i l'educació és fonamental, i segurament no hi dediquem els mitjans que hi hauríem de dedicar, en aquesta tasca.

I, per descomptat –no només perquè hi ha hagut una demanda, sinó que em sembla a més una forma de treballar molt col·laboradora–, poso a la seva disposició tots els protocols amb els quals estem funcionant i les discussions i documents que hem tingut sobre garanties disciplinàries, perquè la comissió ho conegui.

Qüestions molt puntuals: el tema dels menors no acompanyats. Nosaltres ho hem tractat a l'informe sobre la Convenció de Ginebra i els drets dels menors; en part també ho trobaran a l'informe anual. No és directament matèria de l'autoritat catalana. Hem tractat el tema de les proves d'edat, hem tractat tot el que pot significar o no el marge d'error i el que pot significar el no-reconeixement dels documents legals, o deixar en els llimbs d'alegalitat menors que no són menors, però que tampoc són adults i, per tant, ni tenen tutela ni tenen possibilitats d'entrar en els circuits de la gent adulta. Però torno a dir que això és un tema que retrobarem en altres informes que no són de l'autoritat.

Una qüestió molt important de la prevenció: la higiene –i ho torno a subratllar: la higiene. Hem trobat llocs infectes, de pudors i de manca de ventilació. I a mi m'agradaria discutir amb calma una qüestió que no és

banal: el tema de les mantes. Evidentment que a casa nostra la manta pot servir per a la mateixa persona tantes vegades com calgui. En un centre de detenció potser no, perquè varia molt la circulació de persones que passen per aquell centre de detenció. I, a més, suposant que hi hagués –no sóc cap expert al respecte en aquesta matèria– un ús ics per ena de la manta..., però també arriba un moment que la manta està en unes condicions degradades per ser utilitzada per passar la nit com a abrigo.

O el menjar: hem trobat llocs on l'únic menjar és un «bocata», l'únic, per hores i hores d'estada en un centre de privació de llibertats. Hem demanat que el personal s'especialitzi. I en els centres juvenils les persones que tenen l'encàrrec de la seguretat, que és una tasca molt difícil, perquè hi han centres de justícia juvenil on hi han internats joves amb delictes gravíssims al darrere... –i no fem eufemismes: amb delictes gravíssims al darrere–, hi ha d'haver un personal de seguretat molt preparat, però també preparat per al tractament de la gent jove. No es tracta de posar només homes de Harrelson, dit d'una forma cinematogràfica, en aquests llocs; cal a més preparar-los per tractar amb la gent jove, no?

O mantinc –i ho dic amb tota l'estimació cap a la diputada de Convergència i Unió– que en el centre de l'Hospitalet de la Ciutat de la Justícia no hi ha prou separació entre aquests dos contingents de joves. I, si ho vol, demà mateix al matí hi anem vostè i jo a visitar-ho una altra vegada. Hem millorat; a Roger de Flor se'ls arribava a internar en el mateix lloc de detenció, se'ls confonia. Ara ja no. Però en un angle recte, pràcticament sense cap separació física, hi han les dues dependències. I crec que en una instal·lació nova... I se'ns ha reconegut i se'ns ha dit que es millorà. I nosaltres, com se'ns demana, farem el seguiment al respecte, però és un element molt clar de prevenció.

Nosaltres els centres d'àmbit estatal no els podem visitar? No. Els visitàvem? Sí. I resolíem quantitat de qüestions d'àmbit estatal: reagrupaments familiars, permisos de domiciliària... Com que té competències, la Generalitat, també podem entrar en els permisos de treball. Fins un bon dia –i ho torno a dir, i ho lamento moltíssim, però clar i català– que l'anterior delegat del Govern va tallar per complet totes les relacions de col·laboració amb el Síndic de Greuges. N'hem recuperat en algunes instàncies, però encara no estem, ni molt menys, on hauríem d'estar per al funcionament regular. No perquè s'ho inventi el síndic, primer ho han dit vostès; article 59 de la Llei del síndic: «Col·laboració de l'Administració general de l'Estat a Catalunya.» Ho han legislat vostès. O sigui, és un altre article que està per complir. I jo li he comunicat al nou delegat del Govern a Catalunya això. I espero amb una gran voluntat –i crec per part meua amb molt bona voluntat– que això ho traduïm. És llei feta per vostès i que està per complir.

Ha passat amb altres comunitats autònomes. Fa dos dies que s'ha reunit el síndic de greuges de València amb la delegada del Govern de València per tractar un tema prou conflictiu com ha estat l'actuació de les forces d'ordre públic en les manifestacions d'estudiants

en els carrers de la ciutat de València. I abans-d'ahir el Valedor do Pobo de Galícia comunicava públicament les seves reiterades reunions amb la Delegació del Govern a Galícia. És que som diferents a Catalunya? És que això mateix jo li comunicava al ministre de l'Interior el dia –que em sembla que alguns de nosaltres hi érem presents– de la presa de possessió del nou –ara potser no sabré dir el títol exacte– general que comanda les forces de la Guàrdia Civil a Catalunya. I he de dir que a mi se'm va dir que s'estudiaria el tema. Però és quelcom tan natural com que ara s'està fent fosc. O sigui, si hi ha una sèrie de problemàtiques a Catalunya sobre les quals tenim institucions que dotem finançament i legislativament per realitzar unes funcions, seria útil, estalviador, directe, funcional, transparent que poguessin actuar. I en aquest sentit espero que les respostes, més enllà de les paraules, es tradueixin en fets.

Com nosaltres quant als fets anirem seguint com a autoritat les recomanacions que hem anat produint per al Govern de la Generalitat, per als ajuntaments –perquè hem visitat comissaries d'ajuntaments– i per a totes les instàncies on l'autoritat sigui present. I al Parlament de Catalunya jo els demanaria que de l'informe que els hem lliurat vegin allà on vostès, tots els grups, començant pel majoritari, puguin extreure recomanacions polítiques –aquelles que considerin oportunes i de les quals estiguin convençuts– que puguin servir per millorar les nostres administracions.

Hem rebut dos documents a l'entretemps, entre dipositar aquí l'informe i la sessió d'avui –la qual cosa és positiva, vol dir que hi han reaccions del que hem dit–, sobre el que diu l'informe. Un de la Federació de Serveis de Catalunya del sindicat UGT, sectorial de seguretat privada, sobre el que diem de la seguretat privada a L'Alzina. Creiem que la resposta és molt senzilla: estem parlant de l'especialització en tractament de gent jove, de seguretat privada, en un centre com aquest. I el document que aquí s'ha citat de la Coordinadora Catalana per la Prevenció i Denúncia de la Tortura; és el segon document que rebem, perquè el primer era un suggeriment de llocs a visitar, que va ser traslladat a tot el consell assessor.

Els he de dir que hi han alguns aspectes que vostès han citat que jo no puc acceptar ni com a president de l'autoritat catalana ni com a síndic: no es pot qüestionar un equip de treball. No es pot dir que el perfil d'algun representant del consell assessor en l'equip de treball pot dificultar la relació de confiança. L'ha nomenat el Parlament. La coordinadora té la representativitat que tingui. El consell l'han nomenat vostès, en nom de tot Catalunya. Jo he de qüestionar el que vostès nomenen? Em pregunto. Puc donar credibilitat a aquest qüestionament?

Jo recordo –i ho dic amb tot el «carinyo» per a il·lustració del món– quan al començament del primer mandat de síndic visitava centres penitenciaris acompanyat del senyor Ignasi García Clavel. Em reunia amb la direcció del centre, em reunia amb els sindicats, em reunia amb els interns. I sovint algun dels sindicats em deia: «A vostè el felicitem, a aquell senyor no el volem.» I jo els contestava: «Vostès no

n'han de dir res. A mi m'ha elegit el Parlament, i en nom del Parlament jo he fet l'equip..., ni el permís dels centres penitenciaris.» Només faltaria! I jo he defensat la coherència democràtica i la transparència que dona poder estar discutint amb tots vostès això en nom de tota la ciutadania de Catalunya, no de cap grup concret, ni d'un grup polític; estem tots aquí discutint sobre el que cal per fer millor les institucions d'inter-nament a Catalunya.

Se'ns critiquen les poques entrevistes que hem fet i se'ns diu que és un zero coma i escaig per cent sobre els deu mil interns. És clar que sí. Tots els equips de tortura que avui existeixen al món realitzen una mitjana entre 15, 25, 30 visites l'any. Si volen que en fem moltes més, la solució és molt senzilla: dotem pres-supostàriament d'una manera molt més poderosa les institucions. Crec que és sobrer, perquè podem tenir una mostra continuada, un sentit de garantia continuat, una activitat molt rigorosa, com la que estem realitzant, que evidentment mai arribarà al 100 per cent de les persones internes, ni al 50, ni al 40, ni al 30. Els he de dir que són mostres aleatòries, que triem nosaltres a qui volem entrevistar, que no acceptem que ningú

de la direcció del centre ens digui: «Aquest, aquest o aquell» –els triem nosaltres– i que d'aquí en podem extreure les conclusions. I és en aquest sentit que esperem que doni el màxim d'efectivitat.

Jo, presidenta, sé que el dia 12 de març i el 19 de març tornarem a tenir sessions, però els deixo damunt de la taula un convit especial com a síndic de greuges perquè el dia que vostès vulguin, a la institució del síndic –està a cinc minuts caminant d'on som ara–, puguem tindre una trobada i puguem encara explicar molt més a fons el que realitzem allà, a part d'ensenyar-los les nostres instal·lacions.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, síndic. Si no hi ha cap grup que vulgui intervenir donaríem per finalitzada la sessió.

Moltes gràcies.

La sessió s'aixeca a un quart de set del vespre i dos minuts.